

Bereket

ALBARAKA TÜRK BÜLTENİDİR. ÜÇ AYDA BİR YAYINLANIR.

Yıl 2 • Sayı 5 • Kış 1999

1999 YILINA GİRERKEN TÜRK EKONOMİSİ

**DOLARIN YENİ RAKİBİ
EURO**

2000 YILI SORUNU

**ALBARAKA'DAN
ÇOCUK KİTAPLARI HAFTASI**

GENEL MÜDÜRLÜK

Büyükdere Caddesi No:78 80290 Mecidiyeköy/İSTANBUL
Tel: (0212) 274 99 00 (pbx) Faks: (Muhaberat) (0212) 272 44 70
(Muhasebe) 275 94 08 - (Dealing Room) 272 02 82 - (Dış İşleri) 275 14 77
<http://www.albarakaturk.com.tr> e-mail:albarakaturk@albarakaturk.com.tr
S.W.I.F.T.: BTFH TR IS

MERKEZ ŞUBE

Büyükdere Caddesi No:78 80290
Mecidiyeköy/İSTANBUL
Tel : (0212) 274 99 00 (pbx)
Faks : (0212) 274 68 74 - 267 07 37

KARAKÖY ŞUBESİ

Karaköy Meydanı
80000 Karaköy/İSTANBUL
Tel : (0212) 252 56 87
Faks : (0212) 252 56 96

KADIKÖY ŞUBESİ

Rıhtım Cad. No:44
81320 Kadıköy/İSTANBUL
Tel : (0216) 414 31 63
Faks : (0216) 414 31 68

BAKIRKÖY ŞUBESİ

İncirli Cad. Başarı Sok. No:1
34720 Bakırköy/İSTANBUL
Tel : (0212) 542 02 22
Faks : (0212) 542 08 61

BAYRAMPAŞA ŞUBESİ

Abdi İpekçi Cad. No:77
34160 Bayrampaşa/İSTANBUL
Tel : (0212) 612 52 20
Faks : (0212) 501 53 69

FATİH ŞUBESİ

Macar Kardeşler Cad. No:44
34260 Fatih/İSTANBUL
Tel : (0212) 635 48 96
Faks : (0212) 635 48 95

ÜMRANIYE ŞUBESİ

Alemdağ Cad. No:56/A
81240 Ümraniye/İSTANBUL
Tel : (0216) 443 66 35
Faks : (0216) 443 21 87

ANKARA ŞUBESİ

Atatürk Bulvarı No:57/A
06410 Sıhhiye/ANKARA
Tel : (0312) 431 02 10
Faks : (0312) 435 09 80

SİTELER ŞUBESİ

Karacakaya Cad. No:73/1
06160 Sıhhiye/ANKARA
Tel : (0312) 353 49 50
Faks : (0312) 353 49 47

İZMİR ŞUBESİ

Fevzipaşa Bulvarı No:51
35210 Konak/İZMİR
Tel : (0232) 441 21 61
Faks : (0232) 425 98 42

BURSA ŞUBESİ

İnönü Cad. No:27, 16010 BURSA
Tel : (0224) 220 97 60
Faks : (0224) 220 97 61

KONYA ŞUBESİ

Mevlana Cad. No:5, 42030 KONYA
Tel : (0332) 350 19 77
Faks : (0332) 350 36 42

KAYSERİ ŞUBESİ

Vatan Cad. No:26, 38040 KAYSERİ
Tel : (0352) 222 67 91
Faks : (0352) 222 82 57

ADANA ŞUBESİ

İnönü Cad. No:85 01060 ADANA
Tel : (0322) 363 11 00
Faks : (0322) 363 11 05

GAZİANTEP ŞUBESİ

Suburcu Cad. No:4
27000 GAZİANTEP
Tel : (0342) 230 91 68
Faks : (0342) 230 95 43

SAMSUN ŞUBESİ

Cumhuriyet Meydanı 55030 SAMSUN
Tel : (0362) 435 10 92
Faks : (0362) 432 94 14

MALATYA ŞUBESİ

İnönü Cad. No:14
44100 MALATYA
Tel : (0422) 326 04 20
Faks : (0422) 326 02 99

KAHRAMANMARAŞ ŞUBESİ

Kıbrıs Meydanı No:114
46100 KAHRAMANMARAŞ
Tel : (0344) 225 49 26
Faks : (0344) 223 35 91

İZMİT ŞUBESİ

Alemdar Cad. No:17
41300 KOCAELİ
Tel : (0262) 323 37 72
Faks : (0262) 323 37 76

ADAPAZARI ŞUBESİ

Çark Cad. Hilmi Kayın İş Merkezi
No:1/75, 54100 ADAPAZARI
Tel : (0264) 277 91 41
Faks : (0264) 278 66 85

ANTALYA ŞUBESİ

Belediye Cad. 2.Sk., No:27
Müsellim Camii Karşısı
07100 ANTALYA
Tel : (0242) 247 46 12
Faks : (0242) 243 31 86

BALIKESİR ŞUBESİ

Anafartalar Cad. No:15
10100 BALIKESİR
Tel : (0266) 243 73 33
Faks : (0266) 243 56 86

İÇİŞİLERİ BAKANLIĞI
GENEL MÜDÜRLÜK
Mecidiyeköy

AKDENİZ

İçindekiler

Bizden	2
Ekonomik Krizden Ahlakî Çözölmeye	3
1999 Yılına Girenken Türk Ekonomisi	4
Leasing İşlemlerinde Milyar Doları Aştık	7
Kriz Yönetimi	8
2000 Yılı Sorunu	11
Uç Beylerimiz	14
Albaraka'da Bir Şair	16
Doların Yeni Rakibi Euro	18
Albaraka Reklamlarında Yeni Yaklaşım	19
Albaraka'dan Çocuk Kitapları Haftası	20
İktisat Şakaları	21
Albaraka'dan Haberler	22
Spor	24
Salacak'tan İstanbul İzlenimleri	25
Bizden Haberler	26
Bir Çizgi	27
Bulmaca-Kitap	28

*Albaraka'dan
Haberler
sayfa 22'de*

Bereket'e Bakış

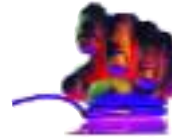
*1999 Yılına
Girenken Türk
Ekonomisi* **4**

*Leasing
İşlemlerinde
Milyar Doları
Aştık* **7**

*Kriz
Yönetimi* **8**

*2000 Yılı
Sorunu* **11**

*Albaraka'da
Bir Şair* **16**

*Doların Yeni
Rakibi Euro* **18**

*Albaraka'dan
Çocuk
Kitapları
Haftası* **20**

*Spor
Voleybol
Turnuvası
Sonuçlandı* **24**

Şubat 1999
Üç ayda bir yayınlanır.

Sahibi
ALBARAKA TÜRK adına
Osman AKYÜZ

Genel Yayın Yönetmeni
Ahmet ERTÜRK

Yazı İşleri Sorumlusu
İbrahim USUL

Editör
Ekrem ŞAHİN

Yayın Kurulu
Temel HAZIROĞLU
Osman BAYRAKTAR
A. Göçer GELEBEK
Cemal RODOPLU
M. Emin ÖZCAN

Danışma Kurulu
Yalçın ÖNER
İlhan İMİK
Dr. Adnan BÜYÜKDENİZ
Salim ALKAN
Fahrettin YAŞI

Sayfa Düzeni
Zübeyir ÇİFTÇİ

Renk Ayrımı ve Baskı
Elma

Yönetim Yeri
Büyükdere Cad. No:78
80290 Mecidiyeköy/İstanbul
Tel: (0212) 274 99 00
Faks: (0212) 272 44 70
E-mail: albarakatürk@
albarakatürk.com.tr
Web: http://www.
albarakatürk.com.tr

Bu Bülten Albaraka Türk
Halkla İlişkiler Servisi'nce
hazırlanmıştır.

İmzalı yazılarda belirtilen görüşler
sadece söz konusu yazarların
fikirlerini ifade eder.

Bizden

Bereket dergisinin tüm okurlarına Albaraka'dan sevgiler. "Bereketle" geçen bir yıl sizlerle birlikte geride bıraktık.

İlk sayısını 15 Ekim 1997 günü elinize aldığınız Bereket'in bugün gerek görüntüsü, gerekse içeriği ile hedeflediğimiz yolu başarı ile katettiği inancındayız. Geçen süre zarfında müşteri diyalogundan sıyrılıp duygu bazına yerleştirmeye çalıştığımız ilişkimizde de epeyce yol aldığımızı bizler kadar dergimizi takip eden okuyucularımız da farketmişlerdir.

Bu yaklaşımla hazırlanan her yazıda ve haberde kendimizi size anlatabilmenin hazzını yaşadık.

Bu yeni sayımızda da sektörümüzün gündemini yakalamaya ve yansıtmaya çalıştık:

Dr. Adnan Büyükdeniz'in "1999 Yılına Girerken Türk Ekonomisi" isimli yazısı, geride bıraktığımız bir yılda nerede ise her konunun merkezine yerleşen ekonomimiz için, doğru tanımlamalara ve sonuçlara ulaşmamız açısından önem arz ediyor.

Krizden etkilenmemiş olmak ve krizi yaşamıyor olmak kriz karşısındaki stratejilerden uzak olmayı gerektirmez. İçinde kriz kelimesinin geçtiği cümlelerle yatıp kalktığımız günümüzde İsmail Kuz'un "Kriz Yönetimi" konusundaki tespitleri krizi yaşayan ve yaşamayan herkese ışık tutacak nitelikte.

Birbirinden bağımsız ekonomiler eskilerde kaldı. Artık dünyanın bir köşesindeki ekonomik dalgalanmalar tüm ülke ekonomilerini ciddi anlamda tehdit edebiliyor. Ekonomide bile küreselliğin sözkonusu olduğu günümüzde Dolar'a rakib sayılan Avrupa'nın yeni para birimi Euro'yu merak eden okuyucularımız Hakan Berooğlu'nun yazısını okumadan sayfaları çevirmesin. Euro'nun gelişiminden uygulamaya geçildiği 1 Ocak'a kadar olan süre sanıyorum sizlerin de ilgisini çekecek.

2000'e 1 kala bilgisayar dünyasının gözü saatlerin 2000'de 24'ü vuracağı zamana odaklandı. 2000 yılı teknoloji çağıımıza ne getirecek? 2000 bilgisayarlarımız için gerçekten bir kâbus mu? Bilgisayardaki 2000 beklentilerini bu konuda yetkili bir kalem olan Albaraka Türk Bilgi İşlem Müdürü Temel Hazıroğlu'nun "2000 Yılı Sorunu" isimli yazısında bulacaksınız. Daha önceki sayılarımızda olduğu gibi bu yeni sayımızda da

kültür-sanattan spora, fotoğraftan şiire, karikatürden bulmaca'ya kadar geniş bir yelpazede sizlere nitelikli sayfalar hazırlamaya çalıştık. Okuduğunuz her sayfada Albaraka'yı yani bizleri ve yazılarımızı tanımak için sayfalarımızı çevirmeye devam ediniz.

Ekrem ŞAHİN
Editör

Ekonomik Krizden Ahlakî Çözölmeye

Öyle görünüyor ki bu ekonomik krizler, ahlakî çözümlenin 'sebeb'i olmaktan çıkıp 'bahane'si haline gelmiş durumda. Başka bir deyişle, ahlakî çöküntünün kökleştiği, kurumsallaştığı ve ahlakın bir çoklarınınca adeta bir 'ayak bağı' olarak görüldüğü günleri yaşıyoruz.

Osman Akyüz

ALBARAKA TÜRK GENEL MÜDÜRÜ

Türkiye, son yıllarda ahlakî değerlerin ve ölçülerin anlamını sür'atle yitirdiği bir süreçten geçiyor. Ekonomi, bu 'ahlakî çözümlenme' sürecinin en şiddetli yaşandığı alanların başında yer alıyor. Ekonominin son 20-30 yılda düzensiz periyodlarla ama hiç aksatmadan yaşadığı krizler de bu çözümlenmeyi besleyen en önemli faktörlerden biri.

Ama öyle görünüyor ki bu ekonomik krizler, ahlakî çözümlenin 'sebeb'i olmaktan çıkıp 'bahane'si haline gelmiş durumda. Başka bir deyişle, ahlakî çöküntünün kökleştiği, kurumsallaştığı ve ahlakın bir çoklarınınca adeta bir 'ayak bağı' olarak görüldüğü günleri yaşıyoruz.

İnsan davranışlarına, insan ilişkilerine ve kurumsal işleyişe yansıyan bu çözümlenmenin gerisinde

çok daha köklü bir zihniyet ve ruh parçalanmasının yattığını söyleyebiliriz. Bununla belli bir zihniyet yapısına ve ruh dünyasına sahip olan insanların (veya bunların yönetimindeki kurumların) bu ahlakî çöküntüden uzak kaldıklarını, diğerlerinin ise bu sürecin asıl müsebbipleri yahut aktörleri olduğunu söylemek istemiyoruz. Tersine, hangi zihin ve ruh yapısına sahip olursa olsun, insanımızın genelde bir çözümlenmeye, parçalanmaya uğradığını; kendisini kaptırdığı ihtiras ve tutkunun aklını ve vicdanını gölgelemesine mani olamadığını söylemek istiyoruz.

Özlem ve arzular ile imkân ve sınırlar arasında ölçülü bir paralellik kurmasını sağlayacak manevî değerler sisteminden uzak, hatta bu kavramlara yabancı kalması da, insanın hem kendisine hem dış dünyaya yönelik tutum ve davranışlarını bozmuştur. Sonuç ise, kendi refahını başkasının ve genel olarak toplumun zararı üstüne kurmayı marifet belleyen bir insan türünün ortaya çıkmasıdır.

Meselenin asıl vahim yanı ise, bu çözümlenme ve çürüme olgusunun bir ideolojik meşruiyet zemini ne oturtulmaya çalışılmasıdır: Yani, ahlaksızlığın kendi ideolojisini üret-

mesi. Böylece, dürüst ve erdemli olmayı modası geçmiş değerler olarak gören yozlaşmış bir kesim, ideolojik mensubiyeti bir meşruluk kılıfı olarak kullanmaya çalışmaktadır. Ve ne yazık ki bunda da büyük ölçüde başarı sağlamış görünmektedir.

Toplumun her kesimi bu yaygın çürümenin etkisini az veya çok hissetmektedir. İş ilişkilerinde, yöneticiler yönetilen ilişkilerinde, siyasî ve sosyal arenada davranışları yönlendiren temel faktör, çıkar hesaplarıdır. Neredeyse herkes, kendisi dışındakilerden erdemli olmayı bekler hale gelmiş, bu nedenle hiç kimse erdemli olma sorumluluğunu hissetmez olmuştur.

Bu tabloya bakıp da ızdırap duymamak kabil değil. Bizler, bu ızdırapı yaşayanlar olarak bütün toplumu ve özellikle bu tablonun henüz yeterince farkına varamamış görünen iş dünyasının dürüst ve namuslu kesimini işin vehametini görmeye ve anlamaya çağırıyoruz.

Hiçbir toplum, ahlaksızlığın bir ideolojik 'tezkiye' mekanizmasının şemsiyesi altında faaliyet göstermesine tahammül edemez. Bu kirliliğin deşifre edilmesine bu kirlenmeden zarar gören bütün toplum kesimlerinin ihtiyacı vardır.

İnanıyoruz ki insanımızın özünde var olan iyi ve olumlu değerler, bir ideolojik meşruiyet kılıfına bürünmüş bu ahlakî çöküntüye direnme gücünü yeniden bize kazandıracaktır.

1999 Yılına Girerken Türk Ekonomisi...

1998 yılı Türk ekonomisi açısından, dünya ekonomilerinde yaşanan sorunların gecikmeli olarak hissedilmeye başladığı bir yıl oldu. Ekonominin bu yıl içine girdiği daralma eğiliminin önümüzdeki yıl da süreceği ve büyüme hızının düşük düzeylerde süreceği tahmin edilmektedir. Bu yazımızda; en son veriler ışığında Türk ekonomisinin 1998 yılında gösterdiği performansı değerlendirmek ve 1999 yılına ait bazı projeksiyonlarda bulunmak istiyoruz.

Dr. Adnan Büyükdenez*

1) Büyüme

1998'in ilk üç aylık döneminde %9, ikinci üç aylık dönemde %4 büyüme gösteren Gayrisafi Milli Hasıla (Milli Gelir), yılın üçüncü üç aylık döneminde %1,9'e kadar gerilemiştir. Bu durum, özellikle yılın ikinci yarısından itibaren hissedilmeye başlayan ekonomik daralmayı teyid eder niteliktedir.

Toplam talep unsurları incelendiğinde, büyüme hızındaki düşüşün büyük ölçüde nihai tüketim harcamaları ve yatırım harcamalarındaki yavaşlamadan kaynaklandığı gözlenmektedir. Ekonomideki toplam harcamaların yaklaşık %70'ini oluşturan özel sektör nihai tüketim harcamaları ilk dokuz aylık dönemde sadece %2,5 oranında artarken, devletin tüketim harcamaları da %3,5 oranında genişleme gösterdi. Gayrisafi sabit sermaye yatırım harcamalarının ise geçen yıla göre %1'e yakın bir oranda azaldığı görülmektedir. İhracat performansının da beklenen düzeyde gerçekleşmemesi (İhracat ilk dokuz ayda %1'in altında bir artış gösterdi) talebi ve dolayısıyla büyüme hızını olumsuz yönde etkileyen diğer bir faktör oldu.

1998 yılı Ekonomik Programı'nda %3 olarak öngörülen büyüme hızı daha sonra %4,5 olarak revize edilmiştir. Ekonominin 1998 yılında %4,5 civarında bir büyüme gösterdiği tahmin edilmektedir.

2) Üretim

Geçen yılın ilk dokuz aylık döneminde bir miktar (binde 2) daralma gösteren tarımsal üretim, bu yılın benzer döneminde %4,4 artış kaydetmiştir. Buna mukabil, imalat sanayi ve toplam sanayi üretim artış hızı geçen yılın altında seyretmektedir. İmalat sanayi üretimi 1997'in ilk do-

kuz aylık döneminde ortalama %10,6, bu yılın aynı döneminde ise %4 artış göstermiştir. Madencilik ve elektrik/gaz/su üretimi dahil toplam sanayi üretiminde ilk dokuz ayda gerçekleşen ortalama üretim artışı ise %5 düzeyindedir (geçen yıl %10,2). İmalat sanayi alt sektörler

itibarıyla incelendiğinde, tekstil ve giyim sektöründeki daralmanın ciddi boyutlara ulaştığı gözlenmektedir. 1998'in ilk onbir aylık döneminde tekstil ve giyim üretimi ortalama %15,7 oranında düşüş kaydetmiştir. Kimya sektörü üretimi %3,2 artış gösterirken, metal ana sanayi üretimi %1,1 oranında gerilemiştir.

Devlet İstatistik Enstitüsü (DİE) imalat sanayi eğilim anketi sonuçlarına göre, imalat sanayinde kapasite kullanım oranı Ekim ayı itibarıyla %80,5 düzeyinde seyretmiştir. Aynı anket sonuçlarına göre; tam kapasite ile çalışmama nedenlerinin başında iç pazardaki talep yetersizliği gelmekte olup (%56,7), bunu ihracat pazarlarındaki talep yetersizliği (%15,4) izlemektedir. Diğer bir deyişle, imalat sanayi işyerlerinde gözlenen düşük kapasite ile çalışma sorunu büyük ölçüde iç ve dış talep yetersizliğinden kaynaklanmaktadır.

3) Enflasyon

Ekonominin kronikleşmiş sorunlarının başında yer alan yüksek enflasyon 1998 yılında da temel bir sorun olmaya devam etmiştir. 1997 yılının ikinci yarısında büyük çaplı kamu zamlarının etkisiyle 1998'in Ocak ayında %101 düzeyine kadar yükselen tüketici enflasyonu daha sonra tedricen yavaşlayarak Aralık ayı sonu itibarıyla %69,7 düzeyine gerilemiştir. Benzer bir gerileme trendi top-

tan eşya fiyatlarında da gözlenmiştir; toptan eşya fiyatlarıyla ölçülen enflasyon hızı (yıllık bazda) Ocak ayında %92,5'tan Aralık ayında %54,3'e gerilemiştir.

Bu yıl enflasyon hızında görülen yavaşlama; kısmen uygulanan maliye ve para politikalarının toptan talep üzerindeki daraltıcı etkisinden, kısmen de kamu fiyatlama politikaları ve uluslararası emtia (özellikle petrol) fiyatlarındaki düşüşlerden kaynaklanmaktadır. Yıllık bazda ve 1998 oniki ayında gerçekleşen özel ve kamu kesimi fiyat artışları mukayese edildiğinde, kamu fiyatları üzerinde belli bir "zam freni" dikkat çekmektedir. Kamu toptan eşya fiyatları Aralık sonu itibarıyla son bir yılda %35,6 artarken, aynı dönemde özel kesim fiyatları (talepteki ciddi daralmaya rağmen) %60,1 oranında artış göstermiştir. Gelecekte yapılması kaçınılmaz görünen kamu fiyat ayarlamalarının enflasyon trendini olumsuz yönde etkileyeceği tahmin edilebilir.

Özetle; yüksek enflasyonun temel nedenlerinin başında yer alan kamu kesimi dengesizlikleri devam ettiği sürece enflasyonda kalıcı bir düşüş eğilimi sağlamak zordur. Dış piyasalardan borçlanma imkanlarının giderek daha da azaldığı ortamda kamunun giderek büyüyen borçlanma sorunu, iç borçlanmada faiz oranlarını %150'ler düzeyine getirmiştir. Ekonomide pozitif reel faiz oranlarının %30-40'lar düzeyinde olduğu bir ortamda enflasyon hızındaki düşüş trendinin sürdürülmesi oldukça zor gözükmektedir.

1999 yılına ilişkin yılsonu resmî enflasyon tahmini %35, ortalama enflasyon tahmini ise %44 düzeyindedir. Ekonomi 1999 yılına da oldukça yüksek bir enflasyon stoku ile girmektedir (yaklaşık %25).

D i ğ e r

bir ifade ile, fiyatlar gelecek yıl aylık bazda hiç artış göstermezse bile, %25 civarında bir ortalama enflasyon gerçekleşecektir. Ekonomide durgunluk beklentisine rağmen, maliyet enflasyonu nedeniyle enflasyon hızının 1999 yılında da resmî hedeflerin bir miktar üzerinde gerçekleşeceği tahmin edilebilir.

4) Bütçe Gelişmeleri

Konsolide bütçe gelirleri 1998'in ilk on aylık döneminde %116,7, bütçe giderleri de %125,6 oranında ar-

tış göstermiştir. Aynı dönemde gerçekleşen fiyat artışları hesaba katıldığında, bütçe gelir ve giderlerinde reel bir artış olduğu gözlenmektedir. Faiz dışı bütçe fazla verirken, faiz ödemeleri dahil konsolide bütçe ilk on aylık dönemde 3 katrilyon TL düzeyinde bir açık vermiştir. Geçen yılın aynı dönemiyle mukayese edildiğinde bütçe açığının %158 oranında arttığı, bütçe açığındaki reel (enflasyon oranından arındırılmış) artışın ise % 59 düzeyinde olduğu görülmektedir.

Bütçeden yapılan faiz ödemeleri başta olmak üzere sosyal güvenlik kurumlarının açıkları 1998 yılında da bütçe performansını belirleyen temel etkenler olmuştur. İç borç faiz ödemeleri yılın ilk on ayında %235, dış

borç faiz ödemeleri de %90 artış göstermiştir. İç ve dış borç faiz ödemeleri için yılın ilk on aylık döneminde bütçeden yapılan ödemeler 5.4 katrilyon TL'ye, sosyal güvenlik kurumlarına (SSK, Emekli Sandığı ve Bağ-Kur) yapılan transferler de 1 katrilyon 250 trilyon TL'yi aşmıştır. Diğer bir ifade ile; aynı dönemde her 100 TL'lik toplam bütçe gelirin 58 TL'si, her 100 TL'lik vergi gelirin 74 TL'si sadece iç ve dış borç faiz ödemelerine ayrılmıştır. Vergi gelirlerindeki kaydadeğer artışa rağmen; kamu kesiminin yaptığı çok yüksek reel faizli ve kısa vadeli borçlanmalar bütçedeki en temel yapısal sorun olmaya devam etmektedir.

İlk on ayda gerçekleşen bütçe açığı (3 katrilyon TL), yıl sonu itibarıyla hedeflenen bütçe açığı hedefinin gerçekleşeceği intibasını vermektedir. Ancak 1999 yılının ilk 3-4 aylık döneminin Hazine açısından kolay bir dönem olmayacağı anlaşılmaktadır. Hazine gelecek yılın ilk dört ayında yaklaşık 6 katrilyon TL civarında bir iç borç itfasi (geri ödemesi) yapacaktır. Diğer bir deyişle; Hazine'nin gelecek yılın sadece ilk dört aylık döneminde 1998 yılının tamamında yaptığı borç geri ödemelerine eşit miktarda bir borç geri ödemesi yapacak olması, dış piyasalardan borçlanma imkanlarının hâlâ açılmadığı bir dönemde, yurtiçi fon piyasalarında oldukça sıkışık bir dönem yaşanacağına ve borçlanma maliyetlerinin yüksek düzeyini koruyacağı anlamına gelmektedir.

5) Parasal Gelişmeler

Toplam TL mevduatları yılın yaklaşık onbir aylık döneminde %84, döviz tevdiat hesapları da (ABD Doları bazında) %18 oranında artış göstermiştir. Kamu bankaları TL mevduatı %95, özel bankalar mevduatı %84, yabancı bankalar mevduatı ise %105 artmıştır.

Ekonomideki toplam kredi hacmi yılın yaklaşık onbir aylık döneminde %53 (geçen yılın aynı döneminde %108), mevduat banka kredileri de

%60 (geçen yıl %125) oranında genişleme göstermiştir. Ekonomideki yavaşlamaya paralel olarak kredi hacmindeki artışın da kaydadeğer ölçüde yavaşladığı görülmektedir. Kredi hacmindeki daralma kısmen bankaların şirketler kesimine kredileri daraltmasından kaynaklanmaktadır. Merkez Bankası dolaysız kredileri de %100'e yakın bir oranda azalma göstermiştir.

Tedavüle çıkan para miktarı yılın yaklaşık onbir aylık döneminde %70 (geçen yıl %87), Merkez Bankası'nın parasal kontrolde esas aldığı parasal büyüklüklerden birisi olan rezerv para da yaklaşık %75 (geçen yıl %83) genişleme göstermiştir. Dar tanımla para arzı (M1) ilk onbir ayda %56, geniş tanımla para arzı da (M2Y) %98 (geçen yıl %76) artış göstermiştir. Bu rakamlar, %60-70 yıllık enflasyon hızına

tekaül eden bir parasal genişlemeye işaret etmektedir. Diğer bir deyişle, 1998 yılında Merkez Bankası tarafından takip edilen para politikasının enflasyon hedefi ile büyük ölçüde tutarlı bir politika olduğu söylenebilir. Merkez Bankası, son bir kaç yılda olduğu gibi 1998 yılında da para piyasalarına (faiz oranlarına) müdahaleden ziyade, döviz piyasaları üzerindeki "gözetim" fonksiyonu sürdürmüştür. Döviz kurlarının hemen tümüyle MB'nin kontrolünde gelişme gösterdiği, ve (1 ABD Doları + 1,5 Alman Markı'ndan oluşan) döviz sepetinin enflasyon hızına yakın bir oranda arttığı gözlenmektedir.

Ağustos ayı başındarekor düzeye (26,3 milyar ABD Doları) yükselen Merkez Bankası döviz rezervlerinin daha sonraki aylarda –kısmen kısa vadeli yabancı sermaye çıkışı ve kısmen de bankaların dövizdeki açık pozisyonlarını azaltma eğilimine girmeleri sebebiyle– azalarak 18 Aralık itibarıyla 19,6 milyar Dolar'a gerilemiştir. Yurtdışı piyasalardan borçlan-

ma imkanları açılmadığı ölçüde, dış borç geri ödemelerinin MB rezervlerini bir miktar daha geri çekeceği tahmin edilebilir. Döviz rezervlerindeki hızlı artış son yıllarda Merkez Bankası'nın parasal kontrolü sağlama konusunda temel güçlüklerinden birisini teşkil ediyordu. Döviz rezervlerindeki azalma, daha etkin bir parasal kontrole ve döviz kurlarının ödemeler dengesindeki (özellikle cari dengedeki) gerçek trendleri daha iyi yansıtan düzeylerde oluşmasına katkı sağlayacaktır.

6) Dış Ticaret ve Ödemeler Dengesi

Yılın ilk 9 aylık döneminde ihracat binde 9 artış gösterirken, büyüme hızındaki gerilemeye paralel olarak ithalatın geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 1.6 oranında azaldığı gözlenmiştir. Bunun sonucu geçen yılın Ocak-Eylül döneminde 16 milyar Dolar civarında gerçekleşen dış ticaret açığının bu yılın aynı döneminde 15,2 milyar Dolara gerilediği görülmektedir. İthalatın Eylül ayında %21 oranında azaldığı, bu azalmanın büyük ölçüde ara malı ithalatındaki düşüşten (%23,9), kısmen yatırım malları ithalatındaki düşüşten (%17,7), kısmen de tüketim malları ithalatındaki düşüşten (%12,8) kaynaklandığı tesbit edilmiştir.

Geçen yılın ilk dokuz aylık döneminde 1.373 milyon Dolar açık veren cari işlemler dengesi, büyük ölçüde işçi dövizlerindeki artışa (%26 artış) paralel olarak 446 milyon Dolar fazla vermiştir.

Buna karşın; geçen yıllarda sürekli fazla vererek cari işlemler açığını finanse eden sermaye hesabının bu yıl açık verdiği görülmektedir. Geçen yılın ilk dokuz aylık döneminde 7,9 milyar Dolar civarında fazla veren sermaye hesabı, bu yılın aynı döneminde 2,8 milyar Dolar civarında açık vermiştir. Sermaye hesabındaki açığın temel sebebi global kriz nedeniyle sermaye çıkışlarındaki hızlanmadır. Yılın ilk dokuz ayında portföy yatırımlarında 5,6 milyar Dolarlık, kısa vadeli sermaye yatırımlarında da 1,2 milyar Dolarlık net sermaye çıkışı meydana gelmiştir. Özetle; dünya ekonomilerinde yaşanan kriz Türkiye'yi; hem sermaye çıkışları, yeni borçlanma yapılamaması ve dış borçlanmada maliyetlerin dramatik bir biçimde artması biçiminde, hem de ihracat pazarlarında daralma biçiminde etkilenmektedir. Dünya ekono-

misine ilişkin olarak uluslararası kuruluşlar tarafından yapılan projeksiyonlar, önümüzdeki bir kaç yıllık dönemin düşük büyüme ve buna paralel olarak dünya ticaretinin yavaş büyüyeceğine işaret etmektedir.

Sonuç olarak; Türk ekonomisi 1999 yılına da bilinen yapısal sorunları ile girmektedir. Bu sorunların çözüme yönelik olarak uygulanacak istikrar politikaları ise dünya ekonomisinin durgunluğa girdiği bir döneme rastlamaktadır. Bunun anlamı ise, istikrar politikalarının yurtiçi ekonomi üzerindeki daraltıcı etkileri daha büyük oranda hissedilecektir. Özetle; 1999 yılının kolay bir yıl olmayacağı ekonominin hemen tüm kesimlerince paylaşılan bir beklenti haline gelmiş bulunmaktadır.

* Genel Müdür Yardımcısı

Leasing İşlemlerinde Milyar Doları Aştık

İstikrarlı bir yönetim yapısına sahip olan Albaraka Türk 1987 yılında imzaladığı ilk finansal kiralama sözleşmesinden bugüne kadar, leasing yatırımlarında 1 Milyar Doları aşmıştır ve bu istikrarlı başarı trendini sürdürme kararlılığındadır. Türk ekonomisine

sağladığımız bu katkıdan dolayı da kıvanç duyuyoruz.

Mehmet Ali Verçin*

Topladığımız fonların belirli bir oranını leasing işlemleri için tahsis ederek ekonomik kalkınmaya katkı sağlamaya çalışmak bizim temel prensiplerimizdendir. Leasing'e tahsis ettiğimiz fonların üretimi ve istihdamı artırıcı özellikte olmasına özellikle özen gösteriyoruz. Diğer özen gösterdiğimiz konuların başında bu yatırım projelerinin Türk ekonomisinin yapısıyla orantılı olarak sektörler arasında dengeli bir şekilde dağılmasıdır.

Finans piyasası, bilhassa Leasing firmaları, devlet tarafından teşvik edilmiş yatırımlara ve yatırımcılara finansman desteği sağlarlar. Herhangi bir sektörde yatırımlarda fazla kapasite oluşmaması için yatırım teşvik belgesi veren devlet birimlerinin bu konuda özenli ve bilimsel çalışmaları muhtemel problemleri asgariye indirmektedir.

Türkiye'de kronik bir hale gelen yüksek enflasyon, insanların uzun vadeli plan yapmalarının önündeki en büyük engellerden biridir. Önünü görememe olgusunun en çarpıcı göstergesi, tasarruf sahiplerinin Özel Finans Kurumları ve Bankalara yatırdıkları mevduatlarının vadesini çok kısa tutmalarındadır. Keza repo işlem hacminin bu kadar yüksek tutarlara ulaşması yine bu sözünü ettiğimiz önünü görememe olgusunun bir sonucudur. Her ne kadar Kurum olarak

Leasing havuzlarında topladığımız katılma hesaplarının reel vade yapısı 1 yıl ile 4 yıl arasında değişiyorsa da, bu havuzlarda toplanan meblağlarla bütün leasing taleplerini henüz karşılayamamaktayız.

Sanayileşmiş ülkelerin çoğunda bir yatırımın kendini amorti etme süresi olarak minimum 5 yıl baz alınmakta ve ona göre finansman sağlanabilmekteyken, yukarıda söz konusu ettiğimiz kronik enflasyon sonucu vadelerin kısalmasıyla Türk yatırımcıları bu imkanı bulamamaktadırlar.

1999 yılından itibaren uygulanan ekonomik istikrar programı çerçevesinde büyüme hızının ve kapasite kullanım oranının düşmesi beklendigiğinden doğal olarak leasing yatırım talebinin de düşmesi beklenmektedir.

Ancak önümüzdeki dönemde politik ve ekonomik istikrarsızlık beklentileri aşılırsa, bu belki seçim sonrası oluşacak yeni bir hükümetin bir ekonomik istikrar programı uygulamasıyla mümkün olabilir, o zaman yurtiçi yatırımcılar önlerini daha kolay göreceklelerinden uzun vadeli yatırım planları yapabilirler.

Buna bağlı olarak yani başarılı bir ekonomik istikrar programının başarısıyla, Türkiye'nin uluslararası kredi notu yükseleceğinden uzun vadeli ve ucuz kredi bulma imkanı kolaylaşacaktır. 2001 yılından itibaren bütün alanlarda bir yatırım patlaması yaşanacağına inanıyoruz. Yeter ki ekonomik istikrar programı başarılı olsun.

Açıkça söylemek gerekirse istikrarlı bir ekonomik ve sosyal yapıya sahip olunması durumunda yurtdışındaki finans kaynaklarını ikna etmek de kolaylaşacaktır.

Daha önce 10 yılda ulaştığımız 1 Milyar Dolarlık leasing değerine önümüzdeki dönemde daha kısa bir sürede ulaşmak istiyoruz. Ancak bu dilek ve hedeflerimiz ülkemizin ekonomik ve politik kanjonktürünün akibetine sıkı sıkıya bağlıdır. İyimser olmamızı gerektirecek potansiyele sahip olduğumuza inanan bir kurumuz. Yeter ki ülkede herkes bu iyimserliği paylaşsın ve bunun gereğini yerine getirsin.

* Proje ve Pazarlama Müdür Yardımcısı

Kriz Yönetimi

Kriz Yönetimi, muhtemel tehlikeyi önceden görüp tedbir alabilme ve bu tehlikeden en az kayıp, en fazla fayda temin ederek çıkabilme sürecidir. Çünkü kriz bir karmaşadır ve her karmaşada bazıları kaybederken, bazıları da kazanacaktır.

İsmail Kuz*

1997 yılının ikinci yarısından itibaren Uzakdoğu ülkelerinde patlak veren ve zaman içerisinde bütün dünyayı etkisi altına alarak bütün şiddetiyle devam eden krizden Türkiye de nasibini almaktadır. Her ne kadar Standard and Poors, krizin etkisi altına aldığı 27 ülke arasında Türkiye'yi saymasa da, OECD global krizden etkilenmeyen üç ülkenin Türkiye, Mısır ve Arjantin olduğunu söylese de, krizin etkileri Türkiye'de de gözlenmeye başlanmıştır. Türkiye bugün, özellikle Rusya üzerinden gelen kriz dalgasının etkilerini yaşıyor. Çünkü Rusya yıllık 15 milyar USD ile Türkiye'nin dış ticaretinde ikinci sırada yer alan ülke durumundadır. Ayrıca, 1998 yılının başlarından itibaren uzakdoğu ülkelerinin Avrupa ve Amerika'da başta tekstil ve konfeksiyon olmak üzere pek çok maddede fiyat kırmaları neticesinde Türkiye'de problemler yaşanmaya başlanmıştır. Önce finans alanında gözlenmeye başlayan sıkıntılar hızla reel ekonomiye yansımaktadır. 1999 yılında ekonominin küçüleceği yönündeki görüşler giderek ağırlık kazanmaya başlıyor. Ödemeler dengesindeki sıkışıklık, dış kredi imkanlarının azalmasıyla daha da artacağı benziyor. Firmaların krize karşı pozisyon alma kaygıları nedeniyle ithalat hızla azalıyor. İthalattaki azalmanın ağırlıklı olarak hammadde ve ara mallarda olması da ekonominin önümüzdeki günlerde daha fazla daralacağını işaretleri sayılabilir.

Bütün bu olumsuzluklar içerisinde en az kayıp ve en fazla fayda temin ederek çıkabilmek için dikkat edilmesi gereken hususlar şunlardır.

1. KRONİK DÖNEME DİKKAT EDİN

Mevcut kriz, global oluşu bakımından 1929 büyük bunalımını hatırlatmaktadır. Bütün dünyayı etkisi altına alması ve temel sektörleri de etkilemesi nedeniyle krizin kısa süreceğini düşünmek büyük bir hatadır. Krizler öncelikle şiddetli bir şekilde ortaya çıkar ve daha sonra kronik döneme yerini bırakır. İs-

tatistikler, global krizlerin, ilk yılı şiddetli olmak üzere en az beş yıl sürdüğünü göstermektedir. Dünya şiddetli kriz döneminden, kronik kriz dönemine geçmek üzere dir. Kronik kriz döneminin ve dolayısıyla resesyonun en az 4 yıl daha sürmesi beklenmektedir.

2. KRİZİ SEZME YÖNTEMLERİNİ GELİŞTİRİN

Krizi sezmenin en önemli yolu, gerek çalışanlar, gerekse dış dünya

ile iletişim kanallarının açık olması ve çalışanlar arasındaki koordinasyonun son derece iyi olmasına bağlıdır. Güvenilir bir eleman, içimde garip bir duygu var, derse işin peşi bırakılmamalıdır. Krizi sezme yöntemlerinin en etkili: Erken uyarı sistemi ve iç-dış çevre analizidir. Bunun için ekonomideki gelişmeler izlenmeli, rakamsal göstergeler geçmiş yıllarla karşılaştırılarak olumsuz gelişme gösterenler tespit edilmeli ve bu bilgiler yorumlanıp çözüm üretilmelidir. Sürekli iç ve dış çevre analizi ve erken uyarı sistemi, başta ABD olmak üzere Avrupa'da yaygın olarak kullanılan bir sistemdir. Örneğin, Amerikan Fortune dergisi 16 Şubat 1998 tarihli sayısında "Asya Kaplanları"nda kredi riski taşıyan ülkelerle ilgili bir haber yayınlamıştır.

Bu haberde, söz konusu ülkelerde en az risk taşıyan bankaların Amerikan kökenli bankalar olduğuna yer verilmiştir. Buna gerekçe olarak ta, 1980'lerde Latin Amerika'da yaşanan borç krizinden dolayı yüklü miktarda para batıran Amerikan bankalarının, önlem olarak erken uyarı sistemi kurmuş olmaları ve iç-dış çevre analizi yapmaları gösterilmektedir. Amerikan bankalarının kurduğu erken uyarı sistemi Asya krizinde işe yaramıştır. Daha kriz konusu gündemde iken Amerikan bankalarının kurduğu erken uyarı sistemi 1997 yılının başlarında "sarı ışık" yakmaya başlamıştır. Bu uyarıyı alan Amerikan bankaları da "Asya

Kaplanları"na kredi kullandırmamaya ve var olan risklerini de azaltmaya yönelmişlerdir. İşletmelerin erken uyarı sistemi ve iç-dış çevre analizi yaptırabilmeleri için ya uzman kuruluşlardan yararlanmaları ya da uzman personel çalıştırmaları gerekmektedir.

3. İŞÇİ ÇIKARMAYIN

Kriz dönemi personel politikasında ilk akla gelen uygulama, kadro yapısını küçültmek, diğer bir deyişle çalışanları işten çıkartmaktır. Bu uygulama şekli motivasyonu öldürücü niteliktedir. İşten çıkarılma korkusu taşıyan kişilerin kriz şartlarında işletmelerine verimli şekilde katkı sağlamaları beklenemez. Krizden çıkmanın en önemli koşulu, işveren, yönetici, işçi ve hatta müşterinin tam bir dayanışma içinde çözüm yollarını birlikte aramalarıdır. Çünkü kriz dönemlerinde çalışanlar açısından en önemli olgu iş güvencesidir. Özveride bulunması istenen kişilere iş güvencesini vermedikçe hiçbir şey elde edilemez.

Mutlaka çalışanların bir kısmı işten çıkartılıp, işçi ücretinden tasarruf edilmesi gerekiyorsa, bu ya ücretlerin dondurulması, ya da ücretli/ücretsiz izin verme ve de emeklilik yaşları gelenlerin emekliliğe sevk edilmesi şeklinde yapılmalıdır.

Yöneticiler, bir kriz patlak verdiğinde ilk iş olarak "Sorumlu kim?" sorusuna cevap aramaya çalışmaktadırlar. O anda "suçlu kim?" diye soran yönetici, aslında problemi çözücü değil, problem ortaya çıkarıcı bir rol oynamaktadır. Bu durumda "Sorumlu kim" yerine "Sorun nedir?" sorusuna cevap aranmalıdır. Sorunlu kişilerin belirlenmesi ve işten çıkartılması, kriz sonrasında geçerli bir davranış tarzı olabilir.

4. MERKEZİLEŞİN VE GÜÇLÜ BİR LİDER GÖRÜNTÜSÜ VERİN

Kriz dönemlerinde yürütmeyi kolaylaştırmak ve karar mekanizmasının hızlı işlenmesini sağlamak için organizasyon içinde merkezi bir yapılanmaya gidilmesi uygundur. Bunun anlamı, yetki devrinin azaltılarak üst yönetimde yetkilerin yoğunlaştırılmasıdır. Bu dönemde astlar, işin başında ne yaptığını bilen, yetenekli ve güçlü bir lidere ihtiyaç duyarlar. Ciddi bir sorun karşısında yönetici veya lider dizginleri gevşek tutuyor gibi görünüp elemanlarının sorunun çözümüne geniş ölçüde katılmalarını teşvik ederse, saygınlık kazanmamakta, tam tersine astlarının gözünde felaket

anında kendisine ortak olacak, başarısızlıklarını paylaşıp, kabahatini bölüşecek birilerini arayan yönetici izlenimi bırakmaktadır. Çalışanların, sorunun çözümü hakkında görüşleri olabilir ve bunların dinlenmesini de arzu ederler. Fakat ağırlığını ortaya koyarak durumu kontrol altına alan bir lidere, bir yöneticiye ya da bir patrona ihtiyaç duyarlar.

5. KRİZİ GÖRMEZLİKTE GELMEYİN

Krize karşı kesinlikle duyarsız olunmamalı ve ihmal içinde bulunmamalıdır. Öncelikle ne yapılması gerektiğine karar verip ve sonra ödenmesi gereken bedel göze alınıp gecikmeden harekete geçilmelidir.

İşletmelerde şu üç sebepten ötürü kriz görmezlikten gelinir:

i) Ortaya çıkan tehlike veya fırsatın geçici olabileceği düşüncesi ve dolayısıyla "bekle gör" politikasının cazip görünmesi.

ii) Değişikliğin mevcut dengeyi bozacak olması, dolayısıyla pahalıya mal olacağı veya yeni problemler ortaya çıkaracağı düşüncesi.

iii) Geçmiş başarıların mevcut politika ve uygulamalarla kazanılmış olması sebebiyle yöneticilerin mevcut faaliyetlere bağlı kalma eğilimi.

6. STOKSUZ ÇALIŞIN –YALIN OLUN– İSRAFI ÖNLEYİN

Stoksuz çalışarak, stok tutma maliyetinden kurtulabilirsiniz. Çünkü kriz dönemlerinde finansman maliyeti yüksek olduğundan ve talepte önemli daralma yaşanacağından, satılacağından emin olunmayan hiçbir mal üretilmemeli ve stoklarda tutulmamalıdır. Yalın olma kavramında, elde bulunan kaynakların en etkili biçimde kullanılması ve ihtiyaç duyulmayan hiçbir şeyin elde bulundurulmaması esprisi bulunmaktadır. Mevcut kriz, talep daralması ve kaynağın finans maliyetinin artması sonucunu doğurduğundan mutlaka stokların azaltılması, israfın önlenmesi ve gereksinim duyulmayan herşeyden kurtulması gerekir.

7. ESKİ YÖNTEMLERİ TERK EDİN

Her kriz farklı sebeplerle oluşur ve çözüm yolları farklılık arz eder. Herşeyin en iyisini ve en doğrusunu bildiğini düşünen tecrübeli yöneticiler, tecrübe ve bilgi birikimlerini geçmiş olaylardan edindiklerini göz ardı ederek yeni ve farklı olaylara eski yaklaşımlar getirirler. Biz bunlara kör

uzmanlar deriz. Halbuki bilgi toplumunun temel değerlerinin kabul gördüğü günümüzde, krize hazırlıklı olabilmek için yöneticilerden daha çok öğrenen ve öğrenmeyi grupsal davranışa yönlendirebilen lider rolü beklenmektedir. Öğrenen yöneticiler, kurumsal ve toplumsal değerlere hakim, bilgi toplumunun yapısına uygun stratejiler geliştirebilen ve problemlere çok çabuk çareler üretebilen kişilerdir. Kriz dönemlerinde, üstten bakış açısı getirebilen öğrenen yöneticiler işletme içinde yeteri kadar mevcut değilse, dışarıdan transfer edilebilir.

8. PR'ÇİLERİ DEVREYE SOKUN

Kamuoyuna, medyaya ve hedef kitlenize doğru bilgileri doğru zamanda aktaramazsanız abartılı haberlerin ve dedikoduların etkisiyle olduğunuzdan farklı konumlara getirilebilirsiniz ve imajınız zayıflayabilir. Bilgilendirmeyi halkla ilişkiler (PR) uzmanları aracılığı ile sağlıklı oluşturabilirsiniz. Halkla ilişkileri tanımlamak gerekirse, bir örgütün kendi amaç, politika ve faaliyetlerini tanıtmak ve buna karşılık ilgili kişi ve grupların güç ve desteğini sağlamak amacıyla, çevresiyle karşılıklı ilişki kurması ve bu ilişkiyi geliştirerek sürekli kılınması için oluşturduğu sürekli ve planlı çabaların maharetle uygulanması sürecidir. Kriz dönemlerinde PR'cilerin bu tür faaliyetlerine her zamankinden fazla ihtiyaç

duyulur. Çünkü kriz dönemlerinde karşılaşılabilecek sorunlardan birisi de medyanın, işletmenin yaptığı olumlu olayları dikkate almadan, olumsuz olayları haber olarak ele almasıdır. Bu durumda halkla ilişkiler devreye girerek olumsuz durumu nötürleştirmeye çalışmalıdır. Kriz meydana geldiğinde durum hakkında üst yönetim, basın-yayın organları temsilcileri, çalışanlar, tedarikçiler ve müşteriler PR'ciler aracılığı ile bilgilendirilmelidir.

9. MALİ YAPINIZI GÜÇLENDİRİN

Kriz dönemlerinde mümkün oldukça az borçlanılmalı; borçlanılması gerektiğinde de dövizden uzak durarak TL bazında borçlanmaya çalışılmalıdır. Genellikle likit kalmak tercih edilmelidir. Çünkü krizler alım gücü olanlara önemli fırsatlar da sağlayacaktır. Spot niteliğinde düşük fiyatlarla ticari mal alım fırsatları doğacaktır. Almayı planlayıp da alamadığınız gayri menkuller bu dönemlerde değerinin altında satışa sunulabilmektedir. Çok uygun fiyatla da olsa bütün bu menkul ve gayri menkul alımları mutlaka öz kaynakla yapılmalı ve özellikle dövizli borçlandırmadan kaçınılmalıdır. Çünkü kriz dönemlerinde gerek açık kapatmak ve gerekse tasarrufta bulunmak amacıyla dövize yönelme hızlanacak ve sonunda develüasyon kaçınılmaz olacaktır. Bu duruma 5 Nisan 1994 krizi iyi bir örnektir. her ekonomik krizde bu tür bir netice doğmamakla birlikte, krizlerin paranın yönünü genellikle dövize yönelttiği ve her halükarda döviz kur artış oranının hızlandığı söylenebilir. Kriz ortamlarında ortaklara kâr dağıtımı yapılmayarak kâr öz kaynaklara ilave edilebilir. İştirakler elden çıkarılarak gereksiz menkul ve gayrimenkuller satılarak öz kaynaklar güçlendirilebilir. Müşteri portföyü gözden geçirilerek ödemelerini aksatan veya aksatma ihtimali olan borçluların teminatları artırılmalı ve gerekiyorsa bu tür müşteriler tasfiye edilmelidir.

10. TALEP OLUŞTURUN

Mevcut kriz, talep daralması şeklinde kendini gösterdiğinden müşteri beklentilerinin ötesine geçerek talep oluşturabilen işletmeler bu daraldan en az etkilenenler arasında yer almıştır. Toplam kalite yönetimi değişime uyum sağlamaya ve tüketici beklentilerini karşılamaya çalışırken, öğrenen organizasyonların tüketici beklentilerini önceden görerek talep oluşturma işlevini çok iyi yerine getirdiğini görmekteyiz. Özellikle bireysel bankacılık, kredi kartları, internet bankacılığı, şubesiz bankacılık, ev-ofis bankacılığı vbg. hizmetleri tüketici beklentilerinin ötesine taşıyabilen bankalar mevcut kriz ortamında bile kârlılıklarını artırmışlardır. Her iş kolunda tüketici beklentisinin ötesine geçebilmek mümkündür. Bunun için dünyada ne olup bittiğini takip etmek, AR-GE çalışmasını aralıksız sürdürmek ve işin uzmanlarının bu konu üzerinde düşünceleri yeterli olacaktır.

11. KRİZİ FIRSATA DÖNÜŞTÜRMEYE ÇALIŞIN

Örgütlerin çevresi sürekli değişmekte ve gelişmektedir. Sürekli değişim hızla gelişen bilgi ve teknolojinin hem sebebi hem de sonucu olmakta ve mevcut örgütsel yapıyı yetersiz kılmaktadır. Kriz ortamları bu tür örgütsel sorunların ortaya çıkması ve tedbir alınması yönünde bir fırsat oluşturmaktadır. "Sizi öldürmeyen şey daha güçlü kılar." sözü, krizle sarsılan işletmeler için de geçerlidir. Ekonomik krizi fırsata dönüştürmek için güçlü ve büyük şirketlerin işten çıkarmak zorunda kaldıkları yetenekli elemanlar işe alınabilir. Ayrıca reklam ve pazarlama harcamalarını azaltan rakiplerin pazar paylarını ele geçirmeyi sağlayacak stratejiler geliştirilebilir. Stress ortamlarında panik oluşturmadan hareket edebilen yöneticiler krizi tatlı bir heyecan ve canlılık içerisinde geçirip krizden en karlı çıkan kişiler olacaktır.

* Konya Şubesi Müdürü

Temel Haziroğlu*

2000'E AZ KALDI

2000 yılına az bir zaman kaldı. Bundan 30-35 sene önce hakkında bilim kurgu romanları yazılan, uzay çağı denilince akla ilk gelen tarih olan, şu sıralarda ise hayallerimizi eskisi kadar süslemese de geleceğe ve 21. Yüzyıla ait projelerde adı sık sık anılan 2000 Yılı, bilgisayar sistemleri için ayrı bir önem arz ediyor. 31 Aralık 1999'u 01 Ocak 2000'e bağlayan yılbaşı gecesi bazı bilgisayar sistemleri için bir kabusun başlangıcı olabilecektir. Takvimdeki bu basit değişim, sözcük işlemcilerden veri tabanlarına kadar tüm bilgisayar uygulamaları tarafından oluşturulan verilerin doğruluğunu bozabilecek, tüm bilgisayar sistemlerindeki hesaplamaları, karşılaştırmaları ve veri sıralama işlemlerini olumsuz etkileyebilecektir. Birkaç yıl öncesine kadar basit bir bilgi işlem sorunu olan, bugünlerde ise büyük bir ekonomik ve sosyal sorun haline gelen bu problemin sebeplerini inceleyecek olursak Problemin üç ana sebepten kaynaklandığını görürüz.

- Tarihin iki basamaklı olarak saklanması
- Artık yıl hesaplamaları
- Tarihlerin özel anlamları

Tarihin İki Basamaklı Olarak Saklanması

Problemin doğrusu bilgisayarların ortaya çıkmaya başladığı 60'lı yıllara dayanıyor. Bu teknolojik aygıtın o zamanlar hafızası kısıtlı olduğu için bu hafızanın etkin biçimde kullanılması gerekiyordu. Bir çok program hafızaya sığmadığı için çalıştırılmıyor ve bu kez nerelerde kısıntı yapılabilir diye araştırılıyordu. O dönemlerde bilgisayarların en pahalı bileşenleri hafıza bölümleri idi. Birkaç kilobaytlık bir bellek bir odayı doldurabili-

yordu. Bir araştırma grubu olan Merrill Lynch o günlerdeki hafıza maliyetinin günümüzdeki değerinin 10.500 katı olduğunu belirtmektedir. Bu pahalı alan ne derece etkin kullanılırsa Programcılar, Sistem Programcılar o derece başarılı kabul edilirdi. İşte bu yüzden manyetik alanlarda saklanan tarih bilgisinin yüzyılı simgeleyen (19) iki hanelik "gereksiz" kısmının kayıtlarda yer almaması çok büyük yer ve işlem tasarrufunu sağlıyordu. Çünkü bu 2 haneyi yazmak için bir tür bilgisayar alfabesi olan ASCII 16 hanelik bir koda ihtiyaç duyuyordu (Bilindiği gibi bilgisayar sistemleri ikili sisteme göre

ışmakta ve 1 karakterlik bir bilgi bilgisayar dilinde 8 bitten oluşmaktadır). İki kilobaytlık bir belleğin yüzlerce dolar ettiği bir zamanda iki basamaklı tarih kullanımı bu şekilde endüstri standardı haline geldi.

Bir başka etken ise o yılda yazılan yazılımların her beş-altı yılda bir değişeceği varsayımı idi. Programcılar yazdıkları programlarının 20-30 yılı aşkın sürelerde kullanılıyor olabileceğini asla bek-

lemiyorlardı. Bilgisayarlaşmanın tarihi gelişimi içinde eski programların pek çoğu korundu ve yeni sistemler varolan sistem ile bütünleştirildi.

Bugün kullanılmakta olan ve tarihin iki basamaklı olarak işlem gördüğü programların birçoğunda, herhangi iki tarih arasındaki süre, iki basamaklı yıl değerleri birbirinden çıkarılarak hesaplanmaktadır. Örneğin 1999 yılında, 1953 yılında doğmuş bir kişinin yaşını hesaplayan bir uygulama sonuç olarak 46 yaş değerini bulacaktır (99-53=46). Ancak bir yıl sonra 2000 yılında söz konusu kişi -53 yaşında olacaktır (00-53=-53). Yani 2000 yılı 00 olarak işlem görecektir. Bu tip yanlışlıklar toplama ve sıralama için de geçerlidir. Toplamada 1998+4=2002 işlemi doğru olanıdır. Fakat iki haneli bir uygulamada bu işlem 98+4=(1)02 olarak işlem görecektir. Sıralamada 2000 yılı 00 olarak algılanacağı için 00'ın değeri 98 den küçük olarak işlem görecektir. Halbuki tarihler ilerledikçe rakamsal olarak büyümektedir. Burada anlatılan bu meseleler iki haneli tarih bilgisini saklamaktan dolayı oluşacak problemlerin en fazla ve en yaygın olanları için bir örneklemedir.

İki haneli tarih bilgisini saklamaktan dolayı oluşan 2000 yılı sorununun birçok insanın bilmediği bir boyutu daha var. İçine yonga yerleştirilmiş ve tarih mantığı olan tüm sistemlerde de aynı problem söz konusudur. Bu sistemler çoğumuzun günlük yaşantısında yer almaktadır. Bunlar içinde ilk akla gelenler uçaklar, kameralar, fotoğraf makineleri, asansörler, arabalar, klima sistemleri, telefonlar, hastane ekipmanları, güvenlik sistemleri, sulama sistemleri, hava kontrol sistemleri, televizyonlar, videolar, satlar, üretim sistemleri, trafik kontrol sistemleridir. Bunların hepsinin içinde ge-

nellikle yonga bulunmakta ve bu yongalardaki tarih alanına bizim müdahale etme şansımız hemen hemen bulunmamaktadır.

Bir örnek verecek olursak, 2000 yılına uyumlu olmayan bir bilgisayar tarafından yönetilen asansörlerin kullanıldığı bir gökdelende eğer düzenleme yapılmazsa bilgisayar değiştirilinceye kadar asansörlerin çalışmadığını düşünürsek olayın boyutlarını görebiliriz. Saat 24'ü vurduğunda Bilgisayar son bakım tarihinden itibaren 99 yıl geçtiğini ve bunun güvenli bir çalışma için çok uzun bir süre olduğunu düşünüp cihazı kapatabilir. Bu cihaz eğer damarınıza akıtılan ilaç ya da serumu takip eden bir cihazsa durum hiç de iç açıcı olmayacaktır.

Üretilen mamullerin elektronik kontrolü esnasında tarihin yılının 00 olması sebebiyle 1999'da üretilen bir malın 2000 yılında asla kullanılamayacağı veya yenilemeyeceği sonucu çıkarılabilir.

Tarih 00 olarak gözükeceği için 2000 yılında doğanlar asker kaçağı olarak görülebilirler.

Yine 2000 yılında doğanlar 1900 yılında doğanlarla karıştırılabilecektir.

Bazı sistemlerde boş tarih girişi yasaklandığı için sistem tarih girişine izin vermeyebilecektir.

Herkesi etkileyecek ve çoğu devlet sorumluluğunda olan temel yaşamsal sistem ve tesisler (enerji, sosyal güvenlik, sağlık, su, doğalgaz, ulaştırma) bu gömülü yongalar yüzünden risk altındadır. Bu kuruluşlarda bulunan bilgisayarlar üzerinde çalışan programlar iki haneli tarih bilgisi yüzünden son ödeme tarihleri, hesap dökümleri, sosyal sigorta ödemeleri, konut kredisi, faiz, kâr ve zararlar tersine hesaplanacağından akla gelmedik sorunlar yaşanabilecektir.

Artık Yıl Hesaplamaları

Artık yıllar birkaç basit kurala göre hesaplanmaktadır.

Artık yılı hesaplamak için kullanılan yöntemler şunlardır:

Eğer bir yıl dört ile bölünebiliyorsa artık yıldır, ama aynı zamanda 100 ile de bölünebiliyorsa o yıl artık yıl değildir. Fa-

kat eğer 400 ile bölünebiliyorsa o yıl artık yıldır. Bu yüzden 2000 yılı 400 yılda bir olan özel bir duruma sahiptir. İşte 2000 yılını artık yıl olarak kabul etmeyen bazı sistem ve uygulamalar vardır. Bu sistemler 29 Şubat 2000 yılını takip eden günlerin birer gün kaymasına neden olacaktır.

Tarihlerin Özel Anlamları

2000 yılının üçüncü ana sebebi daha çok eski uygulamalarda ortaya çıkmaktadır. Daha verimli kod yazmak ve daha az bellek kullanmak amacıyla bazı tarihler özel anlamlar ifade etmek amacıyla kullanılmıştır. Örnek verecek olursak, 1/01/99 tarih bilgisinde yer alan yıl

alanında 99 sayısı dosya sonu anlamına gelebilir.

9/09/99 tarih bilgisi birçok uygulamada kayıtları red etmek amacıyla kullanılabilmektedir.

31/12/99 tarih bilgisi birçok sistem yazılımının son kullanım tarihi olarak kullanılmış olabilir. Her şirkette kullanılan uygulamalardaki bu özel tarihler farklı olarak kullanılmış ve farklı yorumlanmış olabilir.

Problemin üç ana sebebini ortaya koyduktan sonra, 2000 yılına uyum nedir?, sorusuna cevap arayalım.

2000 YILINA UYUM

2000 yılına uyumun tanımı her kuruluşça ayrı yapılmasına karşın, uluslararası standart örgütleri bu konuda somut

adımlar atmışlar ve uyumun standardını ortaya koymuşlardır. Bunlardan İngiliz Standartları Kurumu, bir sistemin, programın, donanımın 2000 yılına uyumlu olabilmesi için dört tanım getiriyor.

Buna göre;

Kural 1: (Genel Uyum) 2000 yılı öncesinde, 2000 yılı sonrasında tarih deseninden ötürü bir problem yaşanmaz.

Kural 2: (Tarih Uyumu) Tarihe dayalı tüm hesaplamalar 2000 yılı ile öncesi ve sonrası için doğru yapılır.

Kural 3: (Yüzyılın Belirtilmesi) Sistemdeki tüm tarih alanlarında yüzyıl bilgisi net olarak okunabilir.

Kural 4: (Artık Yıl) Sistem 2000 yılının artık yıl olduğunu dikkate alır.

Projenin Önemi

İşte insanoğlunun karşı karşıya bulunduğu yüksek riskli ve pahalı olan bu 2000 yılı projesini bir dosyada veya bir programda çözmek teknik olarak zor bir iş değil. Yıllardır uygulamalar değiştiriliyor ve bakıma tabi tutuluyor. Asıl problemi ve kriz potansiyelini programların birbirleriyle ilişki içinde olması, birçok dosyanın çeşitli programlar arasında paylaşıyor olması ve günümüzde ekonomik işlemlerin büyük bir kısmının elektronik ortamlarda gerçekleştiriliyor olması oluşturuyor. Bu durumda, 2000 yılı tarih problemi için klasik bir proje stratejisi uygulamak bir işe yaramıyor. Uygulanacak projenin bir kuruluşun bütün bilgi kaynaklarını aynı zamanda dahili ve harici bütün bağlantılarını kapsaması gerekiyor. Bu da büyük ve karmaşık bir proje anlamına geliyor. Böyle bir projeyi düzenince yürütmenin ve zamanında bitirmenin yolu ise, projeyi çeşitli aşamalara ayırmaktan geçiyor.

Yenileme Stratejisi

2000 Yılı Sorunun çözümünde Yenileme Stratejisi iki tür yöntemle yapılmaktadır.

1. Genişleme Yöntemi

Genişleme Yöntemi Sistem'de kullanılan bütün tarihlere 2 basamak ilave etmek üzerine bina edilmiştir. Bu yöntem-

de klasik olarak (GGAAYY) formatında kullanılan tarihler ya (GGAAYYYY) ya da (CCGGAAYY) formatı şekline dönüştürülerek her birine 2 basamak ilave edilir. Bu formatlamada GG tarihin gününü, AA tarihin ayını, YY tarihin yılının son iki hanesini, YYYY tarihin yılının tamamını gösterir. CC ise yüzyılı gösterir. Örneğin;

GGAAYY : 230998 23/09/98
 GGAAYYYY : 23091998 23/09/1998
 CCGGAAYY : 19230998 19/23/09/98

2. Pencereleme Yöntemi

Yıl hanesinde yer alan rakamları belli bir sabit sayıyla karşılaştırarak, bu sayının altındakileri 21. yüzyıl, üstündekileri ise 20. yüzyıl olarak algılayan bir yöntemdir.

Birinci yöntem daha kalıcı, yan tesiri daha az olan bir yöntemdir, ikinci yöntem ise yan tesiri daha fazla olabilecek bir yöntemdir.

Bizim tercihimiz birinci yöntem olan Genişleme Yöntemidir.

ÇÖZÜM STRATEJİSİ

- Hazırlık
- Değerlendirme
- Onarım
- Test
- Uygulamaya Geçiş

Hazırlık

- Sorunun ve Kuruluştaki etkisinin tanımının yapılması,
- Kuruluşun 2000 yılı stratejisinin belirlenmesi. Varolan yatırımların mümkün olduğu kadar korunması ilkesi ile geçişin hangi yöntemle yapılacağına saptanması,,
- Ayrıntılı bir plan sunan ve operasyonu izleyen bir 2000 Yılı Programı Yönetiminin kuruluşunun sağlanması,
- Kurumun dış ilişkilerinin saptanması.

Değerlendirme

- 2000 yılına uyumun tanımının yapılması,
- Kurum içinde kullanılmakta olan donanım, yazılım ve uygulama envanterinin çıkarılması. Bu uygulamalarda yapılması gerekli değişiklikler araştırılması.

Kaynak kodlarının yeri, programlama dili, kullanıcı sayıları, uygulamanın işletmedeki yeri, önemi ve veri kaynaklarının tespit edilmesi,

- Tarih alanı kullanımlarının türü ve sayıları, 2000 yılı etkileri sınıflandırılarak gerekli zamanın miktarı belirlenmesi,
- Kurumun çalıştığı donanım firmaları ile temasa geçilmesi ve 2000 yılı ile ilgili ne yaptıklarının sorulması, irdelenmesi,
- Basılı formların dikkate alınması,
- Test esnasında uygulanacak stratejilerin saptanması.

Onarım

- Gerekli değişikliklerin oluşturulması,
- Sistem ve Kod değişikliklerinin belirlenmesi,
- Testlerin planlanması,
- Değişikliklerin duyurulması,
- Gerekli donanımın sağlanması,

Test

- Test senaryolarının belirlenmesi,
- Birim testi,
- Entegrasyon testi,
- Sistem testi,
- Kullanıcı kabul testi,

Bu aşama en çok zaman alan aşamadır. Bu noktada en çok kritik tarih alanlarının test edilmesi çok büyük bir önem kazanır.

2000 Yılı için Kritik Tarihler

- 9 Eylül 1999: Gregoryan takvimine göre bir çok bilgisayar programında 9999'un "end of data=bilgi sonu" anlamına gelmesi,
- 30 Aralık 1999: Bir çok piyasa için 1999 yılının son iş günü,
- 31 Aralık 1999: 1999 yılının son günü,
- 1 Ocak 2000: 2000 yılının ilk günü,
- 3 Ocak 2000: Bir çok piyasa için 2000 yılının ilk iş günü,
- 10 Ocak 2000: 7 hanelik tarih bilgisini içeren ilk iş günü (10/1/2000),
- 31 Ocak 2000: 2000 yılının ilk ayının son günü,
- 29 Şubat 2000: Artık yıl günü,
- 31 Mart 2000: 2000 yılının ilk 3 aylık döneminin son günü,
- 10 Ekim 2000: 8 haneli tarih bilgisini içeren ilk gün (10/10/2000),
- 31 Aralık 2000: 2000 yılının son günü,
- 1 Ocak 2001: 2001 yılının ilk günü,
- 31 Aralık 2001: 2001 yılının 365 çekmesi.

Uygulamaya Geçiş

- Geçiş ortam ve prosedürlerinin belirlenmesi. Test edilen birimlerin gerçek ortama konulması,
- Data ve arşiv dönüşümlerinin tamamlanması. Gerçek ortamda bulunan verilerin düzeltilmesi,
- Felaket giderme planlarının geliştirilmesi,
- Tüm donanım ve yazılım değişikliklerinin uygulamaya konması.

TÜRKİYE'DE DURUM

2000 yılına kafa yoranların ortak endişesi ülkemizde bu konunun hafife alındığı konusudur. Yayınlanan tek genelge Başbakan Mesut Yılmaz'ın 17 Aralık 1997 tarihinde problemin yalnızca bilgisayardaki kısmını tanımlayan ve kurumların bunu kendi bünyelerinde çözmeleri talimatını veren yazıdır.

Ancak son bir kaç aydır T.C. Merkez Bankası'nın bankalar ve özel finans kurumlarına ilişkin yaptığı 2000 Yılı Sorununa ilişkin anket ve değerlendirmelerle konuyla yakından ilgilendiği gözlenmektedir.

* Bilgi İşlem Müdürü

“Uç Beylerimiz”

Ankara

Şube Açılış Tarihi: 09.10.1987
Şube Müdürü: OSMAN KARA
SOLDAN SAĞA (Ayaktakiler): Hakan Karaca, Alaaddin Başaran, Şerafettin Sökü, Yüksel Işık, Hasan Mani, Cihan Avşar, Ülker Akpınar, Osman Kara (Müdür), Metin Çetinkaya, Bünyamin İçenli, Halit Şahin, Mahmut Yalçın, Niyazi Sağlam, İzni Bal, Hasan Doğruyol (II. Müdür), (Oturanlar): Fatih Gürgür, Murat İnce, Hamdi Bilginan, Murat Birol Yüce, Veyssel Gürpınar, İsmail Kaderoğlu

İzmir

Şube Açılış Tarihi: 06.06.1988
Şube Müdürü: İZZET AKÇAY
SOLDAN SAĞA (Ayaktakiler): Bülent Koca, Ali Aydemir, Murat Işıkhan, Olcay Akbaba, Mehmet Fidan, Salim Bardakçioğlu, Güngör Ulusoy, Ali Ercüment Aydoğan, Ali Serbest, Selman Alemdar, Hamdi Coştu, Mehmet Sıdra, Çetin Öz, Tacettin Erdenay. (Oturanlar): Ahmet Ömür Baykaldı, Hayati Sürücüoğlu, İzzet Akçay (Müdür), Salih Uzun (Müdür Yrd.), Mustafa Acarti.

Bursa

Şube Açılış Tarihi: 15.06.1988
Şube Müdürü: HASAN DURSUN
SOLDAN SAĞA (Ayaktakiler): Fikri Yavuz, Celal Dinç, Eyüp Sabri Fırat, Fatih Cengiz, Vedat Yaşbey, Süleyman Aybey, Ahmet Berat, Hasan Basri Aydın, Sadullah Kotanoğlu, Saadetin Bektaş, Hasan Büyük, İzzet Alınca. (Oturanlar): Mahmut Gökaydinoğlu, Avni Günaydın (Müdür Yrd.), Hasan Dursun (Müdür), H. Erdal Daştan, Ahmet Ural, İlker Hacıoğlu

Karaköy

Şube Açılış Tarihi: 21.11.1988
Şube Müdürü: VEHBİ YILMAZ
SOLDAN SAĞA (Ayaktakiler): Hakkı Aydın, Hasan Kayhan, Zekai Bayram, Metin Atlam (II. Müdür), Recep Öztürk (II. Müdür), Vehbi Yılmaz (Müdür), Fehmi Durdu, Vedat Saydam, Mehmet Fethi İmik, Fariz Kaya. (Oturanlar): Rafet Özkaya, Nevzat Sağlık, Hüseyin İslamoğlu, Cuma Menekşe, Cem Büyükcapar.

Konya

Şube Açılış Tarihi: 19.06.1989
Şube Müdürü: İSMAİL KUZ
SOLDAN SAĞA (Ayaktakiler): Yılmaz Tiren, Zafer Arabacı, Mesut Yiğit, İsmail Kuz (Müdür), Mehmet Bilgeç, M.Refik Güleç (II. Müdür), Halil Şapmaz, Adnan Konya, Yusuf Sağkol, Birol Öztürk, Ahmet Verim, M. Ali Turhal, Mehmet Özbedel, İbrahim Divancı. (Oturanlar): Mehmet Erol, Lütfi Boz, Zeki Özdemir, Ramazan Erikli, Atanur Pala, İzzet Yılmaz.

Kayseri

Şube Açılış Tarihi: 27.12.1989
 Şube Müdürü: FİKRET KARS
 SOLDAN SAĞA (Ayaktakiler): Murat Soymısırılıoğlu, Veysel Şahin, Mehmet Arslan, Mehmet Dağ, Hasan Hüseyin Ünal, Mehmet Karakan, Ünal Altun, Ramazan Demirsoy, Ali Akbaş, Metin Ulu, Uğur Demirci, Erkan Coşkun. (Otururlar): A. Sami Bilal (İl. Müdür), Rifat Yıldırım (İl. Müdür), Fikret Kars (Müdür), Seyit Ömer Tümtürk.

Adana

Şube Açılış Tarihi: 20.03.1990
 Şube Müdürü: MEHMET GÜVENÇ
 SOLDAN SAĞA (Ayaktakiler): Sermet Aslan, Adem Erdiñç, Fahruislam Eriş, Demirel Aydın, Mehmet Emin Eminođlu, Abdulcabbar Mülayim, Osman Arslan, İsmail Ağca, Bahadır Torun, Yalçın Cem Çağlar, Ramazan Şengül. (Otururlar): Mehmet Güvenç (Müdür), Kemalettin Yeğen (İl. Müdür).

Gaziantep

Şube Açılış Tarihi: 30.07.1991
 Şube Müdürü: OSMAN BOYAR
 SOLDAN SAĞA: Mehmet Yaşar Ateş (Müdür Yrd.), Lütfi Demir, Ömer Singeç, Ahmet Ergin, Cüneyt Evyapan, Özcan Tan, Yusuf Aslan, Cumali Eşol, Osman Boyar (Müdür), Zeki Karaca, Ahmet Ayıcı, Abdussamet Cangir, İbrahim Ağca, Mehmet Candemir.

Samsun

Şube Açılış Tarihi: 31.07.1991
 Şube Müdürü: KEMAL KAPLAN
 SOLDAN SAĞA (Ayaktakiler): Sabahattin Akan, Metin Taşdemir, Erol Güneş, Celal Keskin, Kemal Kaplan (Müdür), Adem Yalmançı, Ahmet Say, İbrahim Ünal. (Otururlar): Adem Örneç, Okan Esen, Murat Çevik, İsa Bozçelik (İl. Müdür), Baki Uçak.

Kadıköy

Şube Açılış Tarihi: 06.01.1993
 Şube Müdürü: ÖMER FARUK YAVUZ
 SOLDAN SAĞA (Ayaktakiler): Emin Akyıldız, Bayram Önerbay, Mesut Selçuk, Hasan Mumcu, Orhan Baran, Zekai Dağsoy, Niyazi Solmaz, Rıdvan Erdođan, Ayhan Vecdisoy, Cüneyt Akçay, Selim Özer, Sabri Gül. (Otururlar): Erdal Yücel, Talat Yılmaz (Müdür Yrd.), Ö. Faruk Yavuz (Müdür), Tarkan Birol.

Bakırköy

Şube Açılış Tarihi: 18.02.1993
 Şube Müdürü: İHŞAN NURİ AYDEĞER
 SOLDAN SAĞA (Ayaktakiler): Halil İbrahim Başer, Halil Akun, Rasim Yıldız, Lütfü Aktan, Rafet İlater, Cem Özdemir, Hamit Turhan, Abdürrahim Mürtüođlu, Arif Turan (Otururlar): Ramazan Şen, Recep Ali Terzi (Müdür Yrd.), İhşan Nuri Aydeğer (Müdür), İbrahim Dođrul, Zeki Ayaz

Albaraka'da bir şair: Süleyman Çelik

RÖPORTAJ: Mustafa Baydemir

1963'de Samsun'da doğdu. İlk ve orta öğrenimini Samsun'da tamamladı. 1985 yılında Marmara Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Kamu Yönetimi Bölümü'nden mezun oldu.

İlk şiirleri Aylık Dergi'de yayınlanan Süleyman Çelik, daha sonra Mavera, Kelime, Ayane, Kardelen, Kayıtlar, Özüлке, Yediklim ve Düşünar'ında şiir ve öyküler yayınladı. Müstear isimle sinema yazıları da yazan Çelik, şair Arif Dülger'le birlikte Günışığı FM'de "Bulutlar Bulvarı" isimli kültür sanat programını hazırladı.

İlk şiir kitabı "Sonra Sessizlik" Kardelen Yayınları'ndan, "Düşler ve Aynalar" Denge Yayınları'ndan, "Seyir Defteri" ise Beyan Yayınları'ndan çıktı. "Ada'dan Notlar" isimli denemeleri ise Esra Sanat Yayınları'nca yayına hazırlanıyor.

Sizi şiir yazmaya iten iç ve dış dinamikler nelerdir? Şiir "serüven"iniz nasıl başladı?

Somut anlamda; dedem Molla Yusuf'un dikte ettirdiği şiirlerini günümüz Türkçesiyle yazmakla başladı. Yedi veya sekiz yaşındaydım. O Osmanlıca yazardı şiirlerini. Latin alfabesini de bilirdi. Sonra, kendi şiir defterimi tutmaya başladım. Buna nasıl, niçin karar verdiğimi hatırlamıyorum. Zaten, kararla şair olunacağına inanılardan da değilim. O defter, işte özenle kaplanmış, fotoğraflarla süslenmiş bir defter. Vatan, millet, bayram bahisli, toplumsal içerikli şiirler bunlar. Çevremizde bir sanat edebiyat halkası ve bizleri yönlendirecek herhangi bir kimse olmadığı için aşağı yukarı lise yıllarına kadar gerçek anlamda sanat eserleriyle tanışamadım. Ortaokulu bitirince Diriliş'i, Mavera'yı, Aylık Dergi'yi tanıdım. Allah, Allah baktım ki; bu benim yazdıklarım şiir falan değil. O zaman haydi bakalım sil baştan. Ve okumalar devri geldi.

Ben de tam bunu soracaktım: Okuduğunuz şairleri, şiirinizi besleyen ana damarları...

Şiiri tanımamla başlayan okuma başlangıç döneminde hiçbir ayırım yapmadım. Sağ-Sol demeden, dine, meşrebine bakmadan bütün şairleri okudum. Türk şiirinde okumadığım, birkaç şiiriyle de olsa tanışma-

diğim şair yoktur sanıyorum. Edebiyat dünyasında gözlerimi Diriliş, Mavera ve Aylık Dergi ile açmış olmamı, bir kitapçı dükkanında hiçbir yönlendirme, tavsiye olmadan Sezai Karakoç'un şiirleriyle tanışmış olmamı önemişiyorum. Özellikle belirtmem gereken beni büyüleyen isimlerin başında Sezai Karakoç, Atilla İlhan, Edip Cansever ve Cahit Zarifoğlu geliyor. Ama, biraz önce de belirttiğim gibi, Mevlana'dan Yunus'a, Divan Şiiri'nden Halk Şiiri'ne, II. Yeni'den Garip akımına hiçbir ayırım yapmayan bir okuyuşum, izleyişim oldu. Özellikle belirttiğim dört ismin dışında bunu da zikretmek isterim. Ve hiçbir zaman okuduğum şiirleri ezberlemedim.

Şiirlerinizin çoğunda gizli bir "sinema dili" var sanki. Bu bilinçli bir seçim mi?

Şiiri söylerken, yazarken sanki elimde bir fotoğraf makinası, bir film kamerası varmış duygusuna kapılıyorum. Kare kare görüntüler geçmeye başlar önümden. Bu yazmış olduğum şiire bakılınca da görülür sanıyorum. Bu belki de sinemaya olan aşırı ilgimden, geçmiş dönemlerde yapılan sinema çalışmalarından kaynaklanıyor olabilir. Dizeler arasındaki bağlantının, sinemadaki kurgu ile bağlantısını düşünün. Ve dizelerdeki imgelerin ve tanımlamaların okuyucuda "görüntülü" hale dönüşmesini,

yani kafasında şekillenmesini düşünün. İşte basbayağı bir film çekiyorsunuz. Diğer yandan fotoğrafları alt alta diziyorsunuz. Tersinden bir ilişki de mevcut aynı zamanda. Özellikle sinemanın şiir dilini kullanması açısından, dramatik yapının şiirin formlarını kullanarak oluşturulması açısından oldukça bol ve verimli çalışmalar da var.

Dergimizde çıkan "Seyir Defteri" adlı kitabınızı tanıtım yazımızda sizinle ilgili şöyle bir tesbitle bulunmuştuk: "O, şiirle algılar hayatı, şiirle yaşar bir bakıma." Bu tesbite katılıyorsunuz musunuz?

Şiir ve hayatın içiçe olduğundan hiçbir şüphem yok. İlk şiirimi yazarken de yoktu, şimdi de yok. Aşk şiirlerini yazarken de yoktu, "Sırtını Sevgiliye Yaslayan Militanın Türküsü"nü yazarken de yok. Belki vurgu yapmış olduğum alanlar, temalar değişmiştir, içinde bulunduğum konuma göre, çevreye göre. Yaşanılmayan, yaşanılır yanı olmayan şiirle işim yok. Diğer yandan şiirin kalabalık yanı olduğuna pek inanmıyorum. "Monna Rosa"yı herkes beğeniyor ama yine herkes tek başına okurken, kendine okurken daha bir içselleştiriyor onu. Belki "Sakarya Türküsü" türü şiirler istisna kılınabilir. O ayrı. Onun yeri kalabalığın tam ortası.

Bankacılık iş yoğunluğunun, stresin çok fazla olduğu bir meslek. Biz sizi mesleğinizde de başarılı biri olarak tanıyoruz. Şimdi buradan şuraya getirmek istiyorum sözü:

Böyle bir tempo içinde hem bankacılığı, hem şiiri nasıl oluyor da bir arada başarıyla götürebiliyorsunuz?

Şiir ve bankacılık! şiir ve para! Aslında herkesin merakla sorduğu bir soru bu. Şöyle, biraz genel düşünüyorum; yaşayan şairlerimiz arasında hem de iyi şairlerimiz arasında para ile direkt ilişkisi olan kimler var

diye, mesleki anlamda. İsimlerini söylemeyeyim ama tüccarından bankacısına, müfettişinden esnafına epeyce isim geçiyor bir anda aklımdan. Demek ki para ya da rakamlar şiiri engelleyen bir şey değil. Ya da gücü yetmiyor şiiri engellemeye. Hatta şiiri besleyen bir olumsuzluk da diyebiliriz buna. Şiiri besleyen, şiiri kışkırtan. Akşama kadar yüzlerce insanla karşılaşıyorum. Yüzlerce simayla... Herbirinin ülke ile ilgili, insanla ilgili görüşleri, hayata ilişkin endişeleri, tepkileri, savunma mekanizmaları, direnişleri var. Sessizlikleri, bastırılmışlıkları var. Yani akşama kadar yüzlerce fotoğraf çekiliyor. Ha-

ğı söyleniyor yazıların, kimi zaman sa beğeniliyor. Günübürlük politikalar, örtülü siyaset beni ilgilendirmiyor. Okuyucu belki de biraz bu konulara giren yazılar istiyor. Ben şiirimle şahitlik yapmak istediğim gibi, yazılarımla da şahitlik etmek istiyorum bu pencereden. Altı çizilmesi gereken şeyler varsa, onlar ilgilendiriyor beni daha çok. Genç kuşağa Sezai Karakoç'tan, Nuri Pakdil'den, Cahit Zarifoğlu'ndan bahsetmek daha anlamlıdır diye düşünüyorum.

Gazete yazılarını kitaplaştırmayı düşünüyor musunuz?

Günlük yazılarımı "Ada'dan Notlar" adı altında topladım ve kısmet olursa Konya'da Esra Sanat yayınları'ndan çıkacak. Bunun dışında üçüncü şiir kitabından sonra şiirin karşısında biraz direnmeye çalışıyorum. Bu şiir yazmama anlamında değil, uzun bir şiirin başlangıcını yakalamak anlamında biraz. İlk taşları yerli yerine koymak anlamında.

Son olarak, şiirin dışında edebi çalışmalarınız da varsa, bunlardan da söz ederek söyleşimizi noktalayalım.

Şiirden başka, öykü çalışmalarım var. Bir kısmı Kardelen'de yayınlanmıştı bu öykülerin. Şimdi Düşünce'nde devam ettirmeye çalışıyorum. Şiirin kalıpları içine sığmayan ama, şiir formu ile şiirin imkanları ile yazılan öyküler bunlar. Yayınlandığında okuyucu şaşırıyor biraz. Herkes Süleyman Çelik'ten şiir beklediği için, bu öyküleri de şiir niyetine okudu. Böyle şiir mi olur diyenler olduğu gibi, tanıtım yazılarında Süleyman Çelik'in bu şiirini mutlaka okumalısınız diyenler de oldu. Farklı bir çalışma olduğu için, belki yayınlarken başlarına öykü ibaresini koyabilirdik. Daha çok bireyi esas alan, bireyin içdünyasını, hesaplaşmalarını, bireyin toplum içindeki duruşunu esas alan öyküler bunlar.

liyle, iş ortamında şiire ilişkin, sanat-edebiyata ilişkin herhangi bir çalışmam, tasarrufum olamaz. Ben şiirle, en çok yürürken, yalnız yürürken içli dışlı olurum. Sivil giyinmem gerekir.

Sizin bir de gazetecilik yönünüz var. Bildiğim kadarıyla bir gazetede yazıyorsunuz. Bu yazılarla neyi amaçlıyorsunuz?

Haftada bir gün, bir günlük gazetenin Kültür-Sanat sayfasında yazmaya çalışıyorum. Sanat penceresinden Türkiye'ye bakmak bu. Okuyucu ile herhangi bir bağlantım olmadı için, kimi zaman anlaşılma-

Doların Yeni Rakibi Euro

Avrupa Birliğinin Dünya Ticareti içindeki yaklaşık %21'lik payı ve 350 Milyar USD tutarındaki döviz rezervleri göz önünde bulundurulduğunda, Euro'nun oldukça güçlü bir para birimi olarak temayüz edeceği beklenmektedir.

Hakan Berooğlu*

Son zamanlarda Türkiye ve Dünya gündemine yeni bir kavram girmiş oldu; Euro. Euro, Avrupa Birliği ülkelerinden 11 tanesinin (Almanya, Avusturya, Fransa, İrlanda, İtalya, İspanya, Portekiz, Belçika, Luksemburg, Hollanda ve Finlandiya) 1 Ocak 1999 tarihinden itibaren kullanmaya başladıkları ortak para birimidir. Diğer bir ifadeyle söz konusu ülkelerin sırasıyla DEM, ATS, FRF, IEP, ITL, ES, PTR, BEF, LUF, NLG, FIM olan para birimleri yerlerini Euro'ya bırakmıştır.

Bu yazıda, global köy haline gelen dünya ülkelerini etkileyecek bu önemli olay hakkında bilinmesi gereken belli başlı hususlar, TARGET, RTG, Convergence, EMU, no compulsionno prohibition, ECB, ERM, EMI, EU, Maastricht Treaty gibi teknik terimlerden uzak kalarak kısaca incelenmektedir.

TARİHÇE

6 kurucu üye (Almanya, Fransa, Hollanda, İtalya, Belçika ve Luksemburg) tarafından 1957 yılında imzalanan Roma Anlaşması ile Avrupa Birliği'nin temelleri atılmış oldu. Bu anlaşma kapsamında, Ekonomik ve Parasal Birliğe ulaşmada bir takım aşamalar katedilmiştir;

1. Aşama

(1 Temmuz 1990-31 Aralık 1993)

Bu aşamada ülkeler arasındaki farklılıkların azaltılması ve ekonomik işbirliğinin artırılmasına çalışılmıştır.

2. Aşama

(1 Ocak 1994-31 Aralık 1998)

Ortak para politikası ve ortak para birimine geçiş için gerekli altyapı hazırlıkları 1994 yılında kurulan Avrupa Para Enstitüsü tarafından yapılmıştır.

3. Aşama

(1 Ocak 1999-1 Ocak 2002)

Bu son aşamada ilk olarak Avrupa Birliği üyesi 15 ülkenin Euro'ya geçmesi kabul edilen 11 üye ülkesi için 1 Ocak 1999 tarihi itibarıyla gerçekleşen belli başlı olaylar şunlardır;

- Euro'ya geçen ülkelerin para birimlerinin Euro'ya karşı değerlerinin sabitlenmesi ve Euro'nun bu ülkelerin ana para birimi olması,

- Avrupa Merkez Bankasının kurulması,

- ECU'nun yerini Euro'ya bırakması.

Euro'nun banknot ve madeni para olarak tedavüle çıkacağı 1 Ocak 2002 yılına kadar söz konusu ülkelerin eski para birimleri de yürürlükte kalacak ve en geç 30 Haziran

2002 yılında değerlerini tamamen yitirecektir.

TÜRKİYE'YE ETKİSİ

Türkiye'nin en büyük ticaret ortağı olan Avrupa Birliği ülkelerinin, tek para birimine geçmesinin Türk Ekonomisini derinden etkileyeceği aşıkardır. Euro'nun yürürlüğe girmesi ile ithalat ve ihracata konu malların fiyatları artık Euro cinsinden belirleneceği için, değişik piyasalarda para cinslerinin farklı olmasından kaynaklanan, kur riski ve arbitraj maliyetleri ortadan kalkacaktır. Bu nedenle ürün fiyatları şeffaflaşacaktır.

Avrupa Birliğinin Dünya Ticareti içindeki yaklaşık %21'lik payı ve 350 Milyar USD tutarındaki döviz rezervleri göz önünde bulundurulduğunda, Euro'nun oldukça güçlü bir para birimi olarak temayüz edeceği beklenmektedir. Bu nedenle Dünya ülkelerinin döviz rezervlerinin belirli bir kısmını USD'den Euro'ya kaydıracak olması, Avrupa Birliği'nin hakim unsuru Almanya'nın ve buna bağlı olarak DEM'in önemini daha da arttıracığı ileri sürülebilir.

* Dış İşler Müdür Yardımcısı

Albaraka Reklamlarında Yeni Yaklaşım

Filmin çekimleri İngiliz yönetmen Terence Ibbott tarafından gerçekleştirildi. Mekân olarak Yıldız Üniversitesi'nin Rektörlük binası seçildi. Tarihi bir yapı olan Rektörlük binası geniş iç mekânı, mükemmel iç süslemeleri ve tarihi havasıyla filmin çekimlerine ayrı bir güzellik kattı.

Albaraka Türk yeni bir reklam filmiyle tekrar gündeme girdi. Üstelik geleneksel olarak kullandığı direkt anlatım yerine bu defa dolaylı anlatımla reklam dilini tercih ederek yeni bir yaklaşım da üretti.

Her ne kadar Albaraka'nın ağırbaşlı ve oturaklı reklam filmlerine alışmış bazı dost ve müşterilerimizin beklenen eleştirilerine maruz kalındıysa da, Albaraka Türk'ün ekonomiyeye ve yatırıma doğrudan katkısı ve sağlamlığını önceleyen konsepti yeni bir dille reklam filmine yedirmekle finans kuruluşları arasında bir ilke daha imza atılmış oldu.

Albaraka Türk'ün “Sağlam Diyorsak” isimli yeni reklâm filmi 1998 yılı II. Dönem reklâm kampanyası içerisinde Aralık ayı itibarıyla radyo-televizyon ve gazetelerde yayına girdi.

Filmin çekimleri İngiliz yönetmen Terence Ibbott tarafından gerçekleştirildi. Düşünce aşamasıyla beraber iki aylık titiz bir hazırlığın iki günlük

çekimlerle tamamlandığı reklam filmine mekân olarak Yıldız Üniversitesi'nin Rektörlük binası seçildi. Tarihi bir yapı olan Rektörlük binası geniş iç mekânı, mükemmel iç süslemeleri ve tarihi havasıyla filmin çekimlerine ayrı bir güzellik kattı. Öngörülen mesajı en sade şekliyle seyirciye ulaştırmayı amaçlayan “Sağlam Diyorsak” isimli reklâm filminin senaryosu Mehmet Taşdıken'e ait. Filmin yönetmenliğini üstlenen Terence Ibbott reklâm sektöründe ciddi çalışmalara ve önemli şirketlerin reklâm filmlerine imzasını atmış bir yönetmen. Gıdadan, kozmetiğe, otomotivden finans sektörüne kadar birçok yapıtta adı geçen Ibbott'un Mercedes ve Pepsi gibi global pazarlama ağırlıklı çalışan firmalara yaptığı filmler de bulunuyor. İlk defa Türkiye'ye gelmekten ve Albaraka Türk'le çalışmaktan mutluluk duyduğunu belirten Ibbott ayrıca Türkiye'deki reklamcılık sektörüyle ilgili olarak da buradaki teknik imkanlara hayran kaldığını belirtti.

35 mm olarak çekilen ve laboratuvar ile telesine işlemleri İngiltere'deki Technicolor ve Soho stüdyolarında gerçekleştirilen reklam filminde Ercüment Balakoğlu ve Erdinç Olgaçlı gibi iki deneyimli tiyatrocu rol aldı. Çekilen reklâm filmindeki duygu ve heyecanı notalara dönüştüren Avni Uygun da Albaraka Türk reklâm filminin müziklerine imzasını atmış bulunuyor. Kamera arkasında 32 kişi olmak üzere toplam 50 kişilik uzman bir ekip Albaraka Türk'ün reklam çekimlerinde emek sahibi oldular.

Ajans: Akademi Reklamcılık A.Ş.
Prodüksiyon: FAST TV
Yönetmen: Terence Ibbott
Senaryo: Mehmet Taşdıken
Art Director: Serap Vreskala
Müzik: Avni Uygun
Laboratuvar: Technicolor/Londra
Telesine: Soho/Londra
Montaj: Sinefekt
Dublaj: FAST TV

Albaraka'dan Çocuk Kitapları Haftası

“Çocuklarımız geleceğimizdir” anlayışından hareketle yola çıkılarak Mustafa Baydemir tarafından hazırlanan çocuk yayınlarının ilk kitabı “Bilin Bakalım Ben Kimim” 14-18 Aralık tarihleri arasında yurt genelinde geçerli olmak üzere Albaraka şubelerinden herhangi birini ziyaret eden çocuklara armağan edildi.

Albaraka Türk özel Finans Kurumu tarafından “Her çocuğa bir kitap” sloganıyla düzenlenen çocuk kitapları haftası başarıyla tamamlandı. “Çocuklarımız geleceğimizdir” anlayışından hareketle yola çıkılarak Mustafa

Baydemir tarafından hazırlanan çocuk yayınlarının ilk kitabı “Bilin Bakalım Ben Kimim” 14-18 Aralık tarihleri arasında yurt genelinde geçerli olmak üzere Albaraka şubelerinden herhangi birini ziyaret eden çocuklara armağan edildi. Finans sektöründeki aslî vazifesi olan finans hizmetinin yanısıra 7’den 77’ye her yaşta insana sadece finans konusunda değil her konuda hizmet etmenin gerekliliğine inanan Albaraka Türk küçüklerimize yönelik bu kültürel çalışmasını yine onların anlayacağı, seveceği bir dilde ve üslupta hazırlandı. Düzenli okuma alışkanlıklarının ilkokul yıllarında başladığı ve bu zamanlarda kitaba karşı duyduğumuz sevginin ve ilginin ömür boyu sürdüğü düşünüldüğünde 6-8 yaşları arasındaki kü-

çüklerimize hitap eden Albaraka Türk kitaplarının önemi daha iyi anlaşılmaktadır. Çocukların kitap okuma alışkanlığı kazanmış olarak büyüdüklerinde şükran duyacaklarını bilmemiz bu tür çalışmalar için Albaraka Türk’e güzel bir vesile olacaktır.

“Bilin Bakalım Ben Kimim” isimli kitabı 14-18 Aralık tarihlerini kapsayan Albaraka Türk 1. Kitap haftasında dağıtılırken hazırlığı tamamlanan “Ormanda Kim Var” ve “Güzelyürek” isimli kitaplar da önümüzdeki haftalar içinde dağıtılacak. Üç aydır yürütülen

titiz ve yoğun bir çalışmanın ürünü olarak ortaya çıkan kitaplardan “Güzelyürek” ve “Ormanda Kim Var” kitapları Ahmet Mercan tarafından “Bilin Bakalım Ben Kimim” kitapçığı da Albaraka Türk çalışanlarından Mustafa Baydemir tarafından küçük çocuklarımız için hazırlandı.

Anlatılmak istenen duygu, düşünce ve bilgiyi çocukları sıkmadan ve yormadan vermeyi amaçlayan bu kitaplarda bu amacı kolaylaş-

tıracak çizim ve resimlerde kullanıldı. Her üç kitapta da geçen bu çizimlerde Ömer Onay, Ersin Şahin ve Dağistan Çetin-kaya imzaları görülüyor.

Her bir kitapçığın 20.000 adet basılacağı düşünüldüğünde 20.000 ile

60.000 arasında çocuğa ulaşmayı hedefleyen bu çalışmalarda aynı zamanda kitaplarını almak için şubelere kadar gelen küçüklerimize çeşitli ikramlarda da bulunuldu. Küçük kardeşlerimize bizden bir müjde sizlere kitabı ve okumayı sevdirmeyi amaçlayan bu tür çalışmalar Albaraka içinde bundan sonra da devam edecek.

İktisat Şakaları

**INTERNET'ten Derleyen:
Dr. Adnan Büyükdenez**

İKTİSAT, iki kişinin aynı konuda ta-
ban tabana zıt şeyler söyleyerek
NOBEL ödülünü paylaştıkları yega-
ne bilim dalıdır.

düklerinden şaşkına döner, zira bu-
gün sorulan sorular 10 yıl önce soru-
lan soruların tıpatıp aynısıdır. Bunun
sebebini sorduğunda, hocasının ce-
vabı şu olur: "İktisatta sorular herza-
man aynıdır, ama cevaplar sürekli
değişir."

Bir matematikçi, bir muhasebeci
ve bir iktisatçı aynı işe müracaat
ederler.

İş mülakatını yapan, matematik-
çiyi çağırır ve sorar: "İki artı iki kaç
eşittir?" Matematikçi cevap verir:
"Dört". Mülakatçı tekrar sorar: "Ke-
sin olarak dört mü?" Matematikçi
mülakatı yapana biraz kuşkuyla ba-
kar ve der ki "Evet, kesin olarak
dört".

Mülakatçı sonra muhasebeciyi
çağırır ve aynı soruyu sorar: "İki artı
iki kaç eşittir?" Muhasebeci cevap
verir: Ortalama olarak dörde eşittir.
Yüzde on aşağı, yüzde on yukarı
ama ortalama olarak, dört". Mülakat-
çı daha sonra iktisatçıyı çağırır ve
aynı soruyu sorar: "İki artı iki kaç
eşittir?" İktisatçı yerinden kal-
kar, kapıyı kilitlet, panjur-
ları indirir ve mülakatçının
hemen yanına oturur
ve der ki: "Kaça eşit olmasını
istersin?"

İKTİSATIN BİRİNCİ YASASI:
Her iktisatçı için, ona eşit
ve zıt başka bir iktisatçı
vardır.

İKTİSATIN İKİNCİ YASASI:
Ancak, her ikisi de yan-
lıştır.

Soru: Hazine Ba-
kanlığı'nda sabah
çay molası neden sa-
dece 10 dakikadır?

Cevap: Eğer daha
uzun olsaydı, orada çalışan iktisatçı-
ları yeniden eğitmek gerekecekti.

Soru: Kristof Kolomb'un tarihte ilk
İktisatçı olduğu söylenir. Neden?

Cevap: Kristof Kolomb, Amerika'yı
keşfetmek için yola çıktığında nereye
gittiğini bilmiyordu. Amerika'ya vardı-
ğında nereye geldiğinin farkında
değildi. Üstelik tüm bunları da devletin
hibesi ile yapmıştı.

Soru: (1789) Fransız İhtilali dünya
ekonomik büyümesini nasıl etki-
lemiştir?

İktisatçı: Bunu cevaplamak için
henüz çok erken.

Bir iktisatçı yıllar sonra,
mezun olduğu fakülteyi
ziyarete gider. Sınavlarda
ne tür soruların soruldu-
nu merak eder ve eski hoca-
sından soru kağıtlarını gös-
termesini rica eder. Ancak gör-

Albaraka'dan Haberler

İGDAŞ'DAN SONRA İSKİ FATURALARI DA ALBARAKA'DA

Öğle tatilleri içerisinde de hizmet alabileceğiniz Albaraka Türk şubeleri İSKİ faturalarında da müşterilerine hizmet veriyor.

Bireysel bankacılık alanında atılımlarına devam eden Albaraka Türk mevcut ihtiyaçları karşılayabilmenin gereği olarak düşünülen hizmet yelpazesine bir yenisini daha ekledi. Yoğun iş temposu içinde vakit sorunu

yaşayan ve faturalarını vaktinde ödeme zorluğu çekemeyen müşterilerimiz doğalgaz faturalarında da artık Albaraka Türk şubeleri aracılığıyla yatırabilecekler. İSKİ veznelerine uzak bulunan ve uzun banka kuyruklarından şikayetçi fatura sahipleri Albaraka Türk'ün huzurlu ortamında işlemlerini gerçekleştireyorlar. İstanbul'daki şubeleri aracılığıyla İstanbul'a ve İstanbullulara hizmet eden Albaraka Türk İSKİ faturalarında da yine hizmetinizde.

Albaraka Türk kaliteli hizmet anlayışı içinde müşterilerine yeni hiz-

metler sunabilmenin yoğun çaba ve gayretlerine devam etmektedir.

MALATYA CADELERİ ALBARAKA'YLA RENKLENDİ

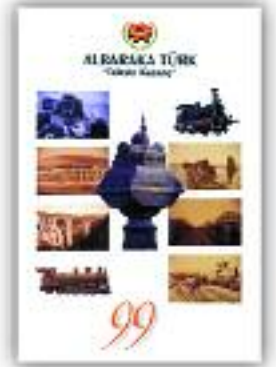
Türkiye genelinde "Albaraka Türk faizsiz kazanç" yazılı posterpanolarımızla renklenen ve şenlenen iller kervanına Malatya ilimiz de katıldı. Uzun bir süredir Malatya Belediyesi TEDAŞ'la yürütülen görüşmeler neticesinde gerekli çalışmalara başlanan ve uygulamaya konulan posterpanolarımızla adeta Malatya'nın sokak ve caddeleri renklendi. İlk olarak İstanbul'da hayata geçen posterpano çalışmasının feedback (geri bildirim) sonuçlarında görülen verim üzerine bu posterpanolar Albaraka şubesi bulunan tüm illerde uygulama kararı alınmıştı. Sonrasında İzmit, Balıkesir, Antalya, Adana, İzmir, Bursa gibi illerde hayata geçirilen posterpanolar şimdi de Malatya sokak ve caddelerini renklendiriyor.

Bugüne kadar herhangi bir şirketin posterpanosu bulunmayan Malatya ilinde Albaraka Türk bu uygulamayla bir ilki de gerçekleştirmiş oldu.

1999 ALBARAKA TAKVİMİ

Albaraka Türk'ün bünyesinde tasarım ve grafik çalışmaları gerçekleştirilen 1999

yılı Albaraka Türk takvimi müşterilerimize ulaşmaya başladı. Albaraka Türk tarafından hazırlanan

ve Hicaz Demiryolu Fotoğraf Albümü'nden seçilen fotoğraflarla oluşturulan takvim 99 yılı boyunca duvarları süsleyecek. Orijinal Hicaz Demiryolu fotoğraflarının bugünkü enstanteneleriyle birlikte yer aldığı takvimde dünden bugüne bir tarih yolculuğu yapma imkânını yakalayabiliyorsunuz. Albaraka Türk daha önceki yıllarda da orijinal fotoğraflarla hazırlanan İstanbulun Dünü ve bugünü, orijinal hat örnekleri ve dünden bugüne su yolları isimli takvim çalışmalarıyla müşterilerine ulaşmıştı.

YÖNETİCİLERİMİZ AMERİKA'DA

Albaraka Türk Genel Müdürü SN. OSMAN AKYÜZ ve Genel Müdür Yardımcısı DR. ADNAN BÜYÜKDENİZ, geçtiğimiz Ekim ayı başlarında

IMF ve DÜNYA BANKASI yıllık olağan toplantıları vesilesi ile gittikleri Washington D.C.'de uluslararası finans ve bankacılık çevreleri ile temasta bulundular. Daha sonra Boston'a geçerek Harvard üniversitesi bünyesinde düzenlenen bir finans/bankacılık formuna katılan Sn. Akyüz ve Dr. Büyükdeniz, Amerika Birleşik Devletleri'ne yaptıkları iş seyahati esnasında ABD'deki muhabir bankalarımızla da görüşme imkanı buldular.

İŞADAMLARI ALBARAKA'NIN İFTARINDA BULUŞTU

Albaraka Türk olarak 29 Aralık Salı günü düzenlediğimiz ve dördüye yakın konuğun katıldığı geleneksel işadamları iftar yemeği Florya Beyti'de gerçekleşti. İftar yemeği davetine tekstilden sanayi'e, inşaattan ulaşıma, kadar iş dünyasının seçkin simaları katıldı.

Gelen konukları Genel Müdürü-

müz Sn. Osman Akyüz şahsen kapıda karşılarken, Albaraka Türk Yönetim Kurulu Başkan Vekili Mustafa Topbaş ile Yönetim Kurulu Üyelerimiz Kemal Unakıtan ve Yalçın Öner de yemekte hazır bulundular.

Albaraka Türk'ün kendisine duyulan güven ve heyecanı dostlarıyla paylaşma imkânı bulunduğu bu gecede işadamlarımızda birbirleriyle sohbet etme imkanı yakalamış oldular.

ALBARAKA PERSONELİ İFTAR YEMEĞİNDE

Albaraka Türk yönetici ve çalışanlarıyla birlikte bu sene de toplu olarak iftar yemeğinde yine biraraya geldi. Değişik servis, şube ve birimlerdeki arkadaşların aynı masayı paylaştığı iftar yemeğimiz Florya'daki Kosova Et Lokantası'nda 11 Ocak Pazartesi günü gerçekleşti. Her etkinlik ve programda aramızda görmekten şeref duyduğumuz Yönetim Kurulu üyelerimizden Sn. Kemal Unakıtan beyle Sn. Yalçın Öner beyler de bizleri bu yemekte yine yalnız bırakmadılar. Ayrıca Genel Müdürümüz Sn. Osman Akyüz'le birlikte Genel Müdür Yardımcılarımızın da geldiği yemek sıcak ve samimi bir havada gerçekleşti. Kurum çalışanlarının birbirleriyle olan diyalogları

kuvvetlendirmesinde önemli payı olan bu tür programlarda tüm çalışanlarımızla tekrar buluşma temennisiyile.

FAİZSİZ BANKACILIK KONUSUNDA YENİ BİR KİTAP

ISLAMIC DEVELOPMENT BANK (İSLAM KALKINMA BANKASI) Başkan Yardımcısı DR. FUAD AL-OMAR ve DR. MOHAMMED ABDEL-HAQ faizsiz bankacılığı teorik ve uygulama açısından ele alan bir kitap yayınladılar. OXFORD UNIVERSITY PRESS ve ZED BOOKS (London/New Jersey) yayınları arasında yer alan kitap "ISLAMIC BANKING: Theory, Practice and Banking" başlığını taşımakta olup, oldukça titiz bir çalışmanın ürünü. Çeşitli ülke uygulamalarının da yer aldığı kitap Türkiye'deki özel finans kurumları uygulamasına da geniş yer veren bir bölüm ihtiva ediyor; bu bölümde Albaraka Türk Genel Müdür Yardımcısı Dr. Adnan Büyükdeniz'in bu konudaki akademik çalışmalarından da geniş bir şekilde yararlanılmış bulunmaktadır.

İSMAİL ŞİMŞEK ARAMIZDAN AYRILDI

Albaraka Türk ve İdari İşler abisini kaybetti. Sadece İdari İşler bünyesinde değil tüm Albaraka içinde herkes tarafından güler yüzü ve özverisiyle hatırlanacak olan İsmail Şimşek 5 Ekim Pazartesi sabahı yıllık iznini geçirmek için gittiği Konya'da geçirdiği beyin kanaması sonucu aramızdan ayrıldı. Vefat ettiği gün olan 5 Ekim Pazartesi onun yıllık izninin başladığı ilk gündü. Cuma günü çıktığı yıllık izninin ilk günü olan 5 Ekim Pazartesi ebedi istirahatının ilk günü oluverdi.

İşe dönüş gününü hesapladığımız takvimin başında şaka yollu

— "Biz bu yoğunlukta çalışırken sen nasıl bizsiz tatil yapacaksın" dediğimizde,

Onun da bize;

— "Yapmayın çocuklar siz yaz günü tatil deyken ben aylarca bu günü bekledim" derken belki de çok doğru söylüyordu. Çünkü biz onun her zaman ölümü unutmadan yaşadığını gördük.

Onu nerede ve hangi işte görürseniz görün hatırlayacağınız onun güler yüzü ve sizin hatıralarınıza bıraktığı tebessümü olurdu. Albaraka'da kiminin cömertliğiyle kimininse babacan nasihatlarıyla hatırladığı İsmail Şimşek'e bu satırları onu övmüş olalım diye değil bu hasletler onda gerçekten var olduğu için yazdık.

Abimizi er geç onunla buluşacak olmanın bilinci içinde rahmetle anıyoruz.

Allah'tan mağfiret, ailesine ve dostlarına sabr-ı cemil niyaz ederiz.

SPOR

ALBARAKA TÜRK İSMAİL ŞİMŞEK VOLEYBOL TURNUVASI'NDA ŞAMPİYON DIŞ İŞLER

Albaraka çalışanlarının yoğun iş temposundan uzaklaşarak günün stresinden kurtulması, çalışanlar arasındaki yardımlaşma duygularının geliştirilmesi, takım olma ruhunun kazanılması ve birimlerle şubeler arası kaynaşmanın sağlanması amacıyla Albaraka Türk tarafından belli dönemler içerisinde planlanarak hayata geçirilen organizasyonlardan biri olan 1. Albaraka Türk Voleybol Turnuvası'nda bu senenin şampiyonu belli oldu. Geçtiğimiz aylar içinde vefat eden sevgili arkadaşımız İsmail Şimşek'in adına düzenlenen ve futbol turnuvası gibi gelenekselleştirmeye çalıştığımız Albaraka Türk Vo-

Genel Müdürümüz Sn. Osman Akyüz Dış İşler takım kaptanına birincilik ödülünü verirken

leybol Şampiyonası Ekim-Aralık ayları arasında gerçekleştirildi. Merkez, Kadıköy, Bayrampaşa, Fatih şubeleriyle Mali İşler, İdari İşler, Personel, Dış İşler Müdürlüklerinin katılımıyla başladı.

Play-Off usulüyle yapılan maçlar sonunda dört takım –Fatih Şubesi, Dış İşler Müdürlüğü, Merkez Şube, Kadıköy Şubesi– Play-Off'a kalmaya hak kazandı. Çekilen kural ve oynanan maçlar sonunda finale kalan Fatih Şubesi-Dış İşler final maçıyla Merkez Şube-Kadıköy Şubesi arasındaki üçüncülük maçı 4 Aralık Cuma günü Metin Oktay Spor Tesisleri'nde yapıldı.

Genel Müdürümüz Sayın Osman Akyüz'le birlikte Genel Müdür Yardımcılarımız ve birim müdürleriyle şube müdürlerinin de seyirci olarak katıldıkları Fatih

Şubesi-Dış İşler final maçı beş set üzerinden oynandı. Dış İşler Müdürlüğü bu heyecan dolu maçı 3-1 olarak 1998 yılı Albaraka Türk İsmail Şimşek Voleybol Turnuvası'nın şampiyonu oldu. Ödül töreni başlarken bir konuşma yapan Genel Müdürümüz

sayın Osman Akyüz turnuva organizasyonuna emeği geçen arkadaşlara teşekkür ederken bu organizasyonların çalışanlar arasındaki kaynaşmaya ve takım bilincinin gelişmesine katkıda bulunduğunu belirterek bu ve buna benzer sosyal ve kültürel etkinliklerde tekrar buluşma dileğinde bulundu. Daha sonra turnuvada 1. olan Dış İşler takımını tebrik ederek ödülleri verdi.

Turnuvada ikincilik ödülünü Fatih Şubesi, üçüncülük ödülünü Merkez Şube, dördüncülük ödülünü Kadıköy Şubesi alırken turnuvanın en değerli takımı ödülüne de Bayrampaşa Şubesi lâ-yık görüldü.

Genel Müdür Yardımcımız Sn. Ahmet Ertürk Fatih Şubesi takım kaptanına ikincilik ödülünü verirken

Genel Müdürümüz Sn. Osman Akyüz Dış İşler takım kaptanına birincilik ödülünü verirken

Salacak'tan İstanbul İzlenimleri

FOTOĞRAFLAR: Dr. Adnan Büyükdeniz

Bizden Haberler

HOŞGELDİNİZ

Adı Soyadı	Birim/Şube
Tuncay Peyamisafa	Fatih Şb.
Ahmet Yahya Çelebi	İdari İşler
İhsan Nuri Aydeğer	Bakırköy Şb.
Hasan Dursun	Bursa Şb.
İhsan Canitez	İdari İşler

Adı Soyadı	Birim/Şube
Nazım Kartbak	İdari İşler
Muharrem Tütüncü	Dış İşler
Hakan Öz	Merkez Şb.
Ömer Bozkurt	Merkez Şb.
Arif Turan	Bakırköy Şb.

İşe Yeni Başlayanlar

Adı Soyadı	Birim/Şube
İzzet Yılmaz	Konya Şb.
Mustafa Fatih Tuncel	Antalya Şb.
Abbas Güneş	Malatya Şb.
Hasan Hüseyin Ünal	Kayseri Şb.
Cem Ertürk	Fatih Şb.

BAŞARILAR

Adı Soyadı	Yeni Birim/Şube
Hüseyin Tunç	Adapazarı Şb.
Kemal Yayla	Risk Takip
Bülent Duman	Bayrampaşa Şb.
Cemalettin Şen	Dış İşler
Mehmet Akif Demir	Merkez Şb.
Bülent Baş	Dış İşler

Unvanı
Müdür
Müdür Yrd.
Şef
Memur
Memur
Memur

Adı Soyadı
Erol Süleyman Gündüz
Numan Dağ
Nihat Yerci
Mücahit Sezer
Ali Aşçı

Yeni Birim/Şube	Unvanı
Dış İşler	Uzman
Proje & Paz.	Uzman
Proje & Paz.	Uzman
Proje & Paz.	İl. Müdür
Merkez Şb.	Memur

Tayin ve Terfiler

MUTLULUKLAR

Adı Soyadı	Birim/Şube
Ayhan Revnak	Şubeler Md.
Mehmet Sıdra	İzmir Şb.
Zeki Erdal	Fatih Şb.

Adı Soyadı
Ali E. Aydoğan
Murat Ofluoğlu
İbrahim Ekmekçi

Birim/Şube
İzmir Şb.
Fatih Şb.
Merkez Şb.

Adı Soyadı	Birim/Şube
İbrahim Dıvarcı	Konya Şb.
Enver Serkan Diren	Mali İşler
Ali Aydemir	İzmir Şb.

Evlenerler

TEBRİKLER

Adı Soyadı
Hamit Turhan
Turan Özdemir
Ali Yücel İri
Salim Bulut
Hamza Akay
Recai Yıldız
Cihangir Avşar

Birim/Şube
Bakırköy Şb.
Balıkesir Şb.
Antalya Şb.
Malatya Şb.
Malatya Şb.
Malatya Şb.
Ankara Şb.

Çocuğun Adı
İrem
Betül
Batuhan Sadık
Şule
Reyhan
Adviye Nida
Hatice Senanur

Adı Soyadı
Ahmet Çelen
Rasih M. Danış
Enver Maden
Tansel Gonca
Murat Çevik
Orhan Kardaş
Ali Uçar

Birim/Şube
Malatya Şb.
Hukuk İşleri
İdari İşler
Merkez Şb.
Samsun Şb.
Mali İşler
MerkezŞb.

Çocuğun Adı
Bilal
Musa Kerem
Rümeysa
Serra
Nur Sena
Nur Hayrunnisa
Enes

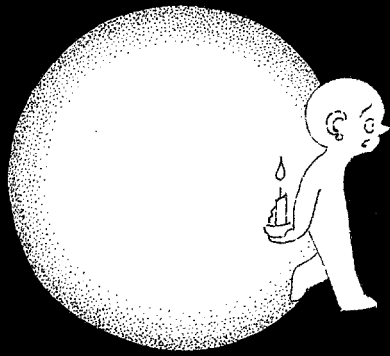
Çocuğu Olanlar

VEFAT

İsmail Şimşek

İdari İşler Müdürlüğü

Kardeşimize Allah (cc)'tan mağfiret, ailesine ve dostlarına sabr-ı cemil niyaz ederiz.

Mustafa

“Bir Çift Çizme”

Çocuklar saflığın, temizliğin sembolleri... Dünyaları yalın bir dünya. Bu dünya iyilerin, doğruların, sevgilerin meleklerin

dünyasıdır. Doğal olarak da kötülerin, ikiyüzlülerin, şeytanların dünyasına savaş açmıştır tüm çocuklar. Onların hayatlarında iki renk vardır: Ak ve kara, tabii ki onlar “ak”ın safında yer almışlardır.

Böylesi yalın bir dünyada yaşayan çocuklarla iletişim kurmak gerçekten zor bir iş. Çocuk öyküsü yazarlar bu “zor iş”i başarmaya çalışıyorlar.

Uğraşlarından biri de “çocuk öyküleri” yazmak olan Mustafa Baydemir, “Bir Çift Çizme” adıyla yayınlanmış kitabındaki öyküleriyle çocuklarla iletişim kurmanın yollarını arıyor.

Kitap yedi öyküden oluşuyor: “Deli Mehmet, Toni, Peşin Karar, Boncuk, Şeker Dede, Kırtasiye Dükkânında Cinayet, Bir Çift Çizme”.

Hangi yaş grubundan olursa olsun, her çocuk kendisine “hitap eden” bir öykü bulabilir bu kitapta.

“Kırtasiye Dükkânında Cinayet” hariç, diğer öyküler “yaşanmış öyküler” izlenimini bırakıyor insanda. “Kırtasiye Dükkânında Cinayet” öyküsünde ise: Bir kurşunkalem, başından geçen olayları kendi ağzından anlatıyor.

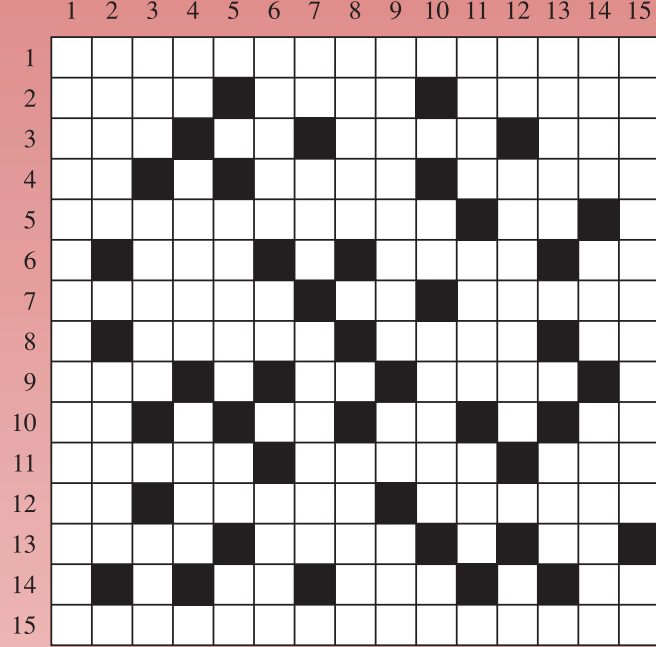
Bütün öyküler ilgiyle okunuyor. Hiç kuşkusuz en güzel öykülerden biri de kitaba adını veren, “Bir Çift Çizme” öyküsü: “Bir Çift Çizme”; çözümü büyük babada gizli, “müthiş sır”ın ta kendisi. Torun bu çizmelerin sırrını çözmek için büyük uğraşlar veriyor. Öykü bir seneryo tekniği içinde sürüyor, okuyanı duygu seli içinde yüzdürüyor. Hikâyenin sonunda merhamet, vicdan azabına galip geliyor.

Mustafa İlkadım

Bir Çift Çizme: Yazı Yayınları, İstanbul 1998, 80 sayfa. [Tel: (0.212) 512 76 97]

B u l m a c a

Hazırlayan: **Mustafa Baydemir**

SOLDAN SAĞA

1) Bir olaya uygulanacak yasal arasındaki çelişki, yasaların çatışması (iki kelime) 2) Taşınmaz malları birbirinden ayıran sınır, engel - Parlâtıcı - Bir pamuk türü 3) (Tersi) Yemin - Bir soru eki - (Tersi) Osmanlı Dönemi hâkimi - Mikroskop camı 4) Duman kırı - (Tersi) Hayatın sonu, ölüm zamanı - Bulmaya çalışma 5) İngiliz bankerleri tarafından icadedilen, fizik yapısı olmayan, hesap işlemlerini dile getiren bir tür para (iki kelime) - Genişlik 6) Gösteriş, çalım, fiyaka, caka - Dogma - Bir işaret sıfatı 7) Bağlayan şey, bağ - Rey - Düzeltme, iyileşme 8) Zarara sokma - İnsanın doğayı değiştirmek için gerçekleştirdiği bilinçli ve yararlı çalışma - Su 9) Suyun akmasını, toprağın kaymasını önlemek için yapılan kalın duvar - Bir organımız - Acı, üzüntü, derd, keder 10) İz, alâmet, işaret - İlâve - Kripton gazının simgesi - Rütbesiz asker 11) Bir alışverişte verilenle alınan arasında çok yüksek bir değer farkı bulunması, aşırı eder - İtalya'da Latium bölgesi halkından olan kimse - Elemekten emir 12) Kısaca ordu - Mevhum, farazî, tahmini - 628 yılında Hz. Peygamberin galibiyetiyle sonuçlanan savaşa adını veren kale 13) (Tersi) Lokman ruhu - Tarafların iradeleriyle değiştirilemeyen yasa hükümleri, (.....) hükümler - İlaç, çâre 14) Utanma duygusu - Gelgit olayında denizin kabarması - Bir binek hayvanı 15) Dilekçe kurulu (iki kelime).

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1) İlginilin isteğiyle yapılan sigorta (iki kelime) 2) Ortaçağda dışalım ve dışatım yapan âdi şirketlere verilen ad. - İp ucu, belirti 3) (Tersi) İlgilendiren, ilişkin, ilişik - Tutanak - Yiyecekleri tatlandırır ve korumada kullanılan, biçim yönünden şekere benzeyen billürsu madde 4) Vilayet - Hukuk açısından “hapis hakkı”, tutma - Ortaöğretim Kurumlarından biri 5) Sıvıları ölçmede kullanılan bir ölçü birimi - Sodyum elementinin simgesi - İlenme, beddua 6) Acısı olan, kederli - Bir haber ajansının simgesi - Külhan beyi bağırması 7) Çok eski tarihi anlatmak amacıyla kullanılan bir sözcük - Eskrimde kullanılan bir tür kılıç - Bir şeyi halka tanıtmak, beğendirmek, sürümünü artırmak amacıyla denenen her türlü yol 8) Kaplıca - Bayan bilgin 9) Kader anlayışını inkâr eden düşünce akımı - Kuveyt'in uluslararası trafik kodu - Bir geyik cinsi 10) Kısa zaman - Bir gezegen - Kısaca Türkiye Cumhuriyeti 11) Olay, hadise - Bal - Ekmek 12) Bir renk - Kekemelik, pepemelik - Elektrik direnç birimi 13) Bir bayan adı - Oyunda cezalı çocuk 14) Yargı belgesi - Suriye'nin başkenti - Öge, unsur 15) Ada yazılı, (.....) senetler (iki kelime) - Boru sesi.

Geçen sayımızın çözümü

Geçen sayımızdaki bulmacanın çözümünü doğru olarak gönderen okuyucularımızın hediyeleri adreslerine postalanmıştır.

Bulmacamızı doğru bir şekilde çözüp bizlere gönderen okuyucularımıza sürpriz hediyelerimiz olacaktır.

Zamanınız **su** gibi
akıp geçmesin...

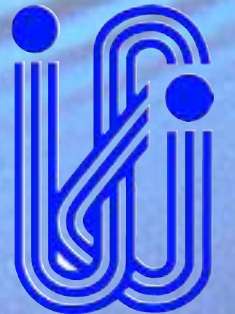

İSKİ

faturanız için
zaman
kaybetmeyin...

**İ
S
K
İ**

 İSKİ faturalarınızı
ALBARAKA TÜRK'e ödeyin

Ulařabildiđiniz her yerde
ALBARAKA TÜRİK
hizmetinizde...

Albaraka Türk Visa Kredi Kartı ile dünyanın 220 ülkesinde milyonlarca mağaza, market, otel, restaurant, tatil köyü, benzin istasyonu ve 13 milyonu aşkın işyerinde bir imzayla harcama yapabilirsiniz.

Üstelik Albaraka Türk müşterisi olmanın ayrıcalığıyla.

Sınırlı... Çünkü İtibarlı

Faizsiz Bankacılık prensipleri doğrultusunda kullanıma sunulan ve tüm dünyada nakit para taşımadan alış-veriş imkânı sağlayan Albaraka Türk Visa Kredi Kartına sahip olmanın avantajları sizleri de bekliyor.

ALBARAKA TÜRİK
"Faizsiz Kazanç"